

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

Rozvoj zimní sportovní rekreace na území městyse Machov a okolí. Případová studie pro běžecké lyžování.

Bakalářská práce

Studijní program: B1301 – Geografie
Studijní obor: 1301R022 – Aplikovaná geografie
Autor práce: **Dominik Šulc**
Vedoucí práce: Mgr. Klára Severýnová Popková, Ph.D.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Dominik Šulc**
Osobní číslo: **P13000314**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Aplikovaná geografie**
Název tématu: **Rozvoj zimní sportovní rekreace na území městyse Machov a okolí. Případová studie pro běžecké lyžování.**
Zadávací katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

CÍL:

Analýza možností rozvoje běžeckého lyžování na území městyse Machov a okolí

POŽADAVKY:

1. studie pro realizaci projektu na vybudování soustavy běžeckých tratí zájmového území
2. sestavení vhodných tras běžeckých tratí v zájmovém území s využitím dotazníkového šetření a se zřetelem na lokalizační a realizační předpoklady
3. návrh možností rozvoje přeshraniční spolupráce mezi obcemi Machov (Česká republika) a Karlow (Polsko) v oblasti zimní rekreace

METODY:

rešerše odborné české a zahraniční literatury
práce v GIS
terénní průzkum
konzultace s odborníky
dotazníkové šetření

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: cca 45 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná
Seznam odborné literatury:

DEMEK, J., 1965: Geomorfologie českých zemí. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, s. 335

Pamětní kniha městyse Machov I. 1930-1932 (1950)

Pamětní kniha městyse Machov II. 1933-1940

Pamětní kniha městyse Machov III. 1936-1959

SMOLOVÁ, I., 2010: Broumovsko - kraj za Stěnami. Geografické rozhledy. Praha: TERRA, s. 90-91

VÍTEK, J. , 2000: Krajinou severovýchodních Čech: hory, kopce, vyhlídková místa, údolí, skály, jeskyně. Vyd. 1. Ústí nad Orlicí: Oftis, 168 s. ISBN 808604226x.

VYSTOUPIL, J., ŠAUER, M., 2011: Geografie cestovního ruchu České republiky. Plzeň. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 315 s. ISBN 978-80-7380-340-7.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Klára Popková, Ph.D.
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: 30. dubna 2015

Termín odevzdání bakalářské práce: 29. dubna 2016

doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.
děkan

L.S.

doc. RNDr. Branislav Nižnanský, CSc.
vedoucí katedry

dne 21/6/15

Prohlášení

Byl jsem seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum: 1.5.2016

Podpis:

Poděkování

Rád bych poděkoval paní Mgr. Kláře Severýnové – Popkové Ph.D., vedoucí mé bakalářské práce, za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi pomohli zpracovat tuto bakalářskou práci.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá rozvojem zimní sportovní rekreace v Machově a případového rozvoje běžeckého lyžování. Jsou v ní popsány lokalizačně - realizační předpoklady území, které jsou vypracovány za pomoci literárních a internetových zdrojů. Na základě těchto údajů je vytvořena analýza SWOT. Ta je podrobně popsána v kapitole č. 9 a poté přehledně zpracována formou tabulky v příloze č. 2. K dosažení dílčích cílů je také proveden rozhovor s pamětníkem, který má posloužit jako náhled do minulosti a jeho následné porovnání s přítomností. Dalším krokem ke zjištění potřebných informací bylo vytvoření a následné zhodnocení dotazníkového šetření. Údaje vzniklé z tohoto šetření posléze slouží jako podklady pro návrhy běžeckých tratí. Ty jsou zmapovány pomocí geografických informačních systémů. Závěrem této práce, je přehled většiny dotací, které obec a areál doposud čerpají (z EU, od kraje), z nich je vytvořen návrh na přeshraniční projekt mezi tratěmi v Machově a Karlově.

Klíčová slova

Cestovní ruch, běžecké lyžování, městys Machov, přeshraniční spolupráce, dotazníkové šetření

Annotation

Bachelor's thesis deals with development of winter sport recreation in Machov and development of cross country skiing. The thesis describes localization - implementation preconditions of the territory, that are made by using literary and web resources. Based on these data is created SWOT analysis. The analysis is described in chapter no. 9 and then clearly processed in table in attachment no. 2. To achieve goals was made an interview with witness, which served as view to past. Then, it was compared with present. The next step was creation and evaluation of survey. Data, which were created from this survey, are serving as base for proposal of tracks. They are mapped using geographic information systems. At the end of the thesis is summary of the most of grants, which village and area are deriving (from the EU and region). They are used for proposal for cross-border project between tracks in Machov and Karlow.

Key words

Tourism, cross country skiing, Machov, cross border cooperation, survey

Obsah

1. Úvod.....	10
2. Cíle	12
3. Metody	13
4. Rešerše	15
5. Terminologie.....	17
6. Vymezení území	18
7. Lokalizační předpoklady.....	20
7.1 Geomorfologické členění	20
7.2 Geologie	21
7.3 Klima.....	22
7.4 Hydrologie.....	24
7.5 Fauna a flóra.....	25
8. Realizační předpoklady.....	26
8.1 Geografická a dopravní poloha	26
8.2 Ubytování	27
8.3 Stravování.....	29
8.4 Zdravotnictví	30
8.5 Vzdělávání.....	30
8.6 Kultura, volný čas, sport	31
9. Analýza SWOT	33
9.1 Silné stránky.....	33
9.2 Slabé stránky	34
9.3 Příležitosti.....	35
9.4 Hrozby.....	35
10. Vývoj lyžování v Machově	36
11. Rozhovor s pamětníkem.....	39
11.1 Zhodnocení rozhovoru	42
12. Dotazníkové šetření.....	44

12.1 Zhodnocení dotazníkového šetření.....	62
13. Navrnutí a zmapování tratí.....	63
14. Čerpání dotací a přeshraniční spolupráce.....	66
14.1 Návrh realizace projektu	68
15. Závěr	70
16. Zdroje	72
17. Přílohy.....	81

1. Úvod

Běžecské lyžování patří v České republice mezi jeden z nejoblíbenějších zimních sportů. Zájem o běžkování každým rokem stoupá a lidé vyhledávají nejvhodnější lokality, kde tuto rekreačně sportovní činnost mohou provozovat. Během pracovního týdne si vybírají lokality, které jsou co nejblíže jejich domovům. O víkendu často volí kvalitnější a lépe upravované tratě, které se nacházejí v zajímavých lokalitách. Jsou ochotni si za nimi zajet i do vzdálenějších středisek (Jizerské hory, Krkonoše, Šumava atd.). Práce se však pokusí poukázat na potenciál běžkařského rozvoje v městysu Machov, který má daleko menší rozlohu a možnosti než zmiňované areály. Avšak v budoucnu by se chtěl vyrovnat například lyžařskému areálu Zadov (obec Churáňov) na Šumavě, který má téměř stejnou rozlohu i počet obyvatel avšak je dobře medializovaný a má výborné prostředí pro tento druh rekreace. Má celkem 11 okruhů, v průměru cca 5 km. Nejdelší má 11 km a trať závodní 8km. (Lyžařský areál Zadov, 2016)

Obec má dva velké předpoklady pro budoucí rozvoj rekreace a cestovního ruchu, nejen v zimním období. Největším lákadlem pro turisty je malebná a nedotčená příroda. Kladské pomezí a Broumovská vrchovina nabízejí mnoho atraktivních příležitostí. Začleněním této oblasti do CHKO Broumovsko usiluje stát o zachování krás přírody a záchranu rozmanité fauny a flóry s několika vzácnými druhy. Aktivní turisté ocení bohaté zastoupení turistických tratí a tras pro horská kola. Díky pískovcovým útvarům se tato oblast zařadila mezi nejvyhledávanější horolezecké lokality v České republice. V současnosti velký počet příznivců tohoto sportu míří na Bor, který se stal lákadlem pro novou horolezeckou disciplínu bouldering. Dlouhodobě nejvyhledávanější pro horolezce jsou Broumovské stěny, Ostaš a Adršpaško-teplický komplex. V okolí se nachází i dostatek kulturně a historicky zajímavých míst (Babiččino údolí, Ratibořický zámek, Broumovský klášter, Náchodský zámek, Jiráskův rodný dům, Budhistický klášter na polské straně atd.).

Při příznivých sněhových podmínkách nabízí tato oblast výborné možnosti pro běžecské i sjezdové lyžování. Sjezdovka se nachází přímo v obci s délkou zhruba 1 km a je vyhledávána turisty z okolí i Polska, jelikož se jedná o jednu z nejdelších sjezdovek v okolí. Běžecské lyžování zde má také hojné zastoupení. Nachází se zde spousta upravovaných a značených tratí, které jsou rozděleny podle délky a náročnosti.

Druhým důležitým bodem pro budoucí rozvoj zimní rekreace v Machově je jeho historie. Machov je znám jako středisko zimních sportů v okolí. Jsou zde skokanské můstky i vhodné tratě pro závody. Ty se využívají jak k regionálním či krajským závodům, ale také k republikovým závodům sdruženářů.

2. Cíle

Hlavním cílem práce je analýza možností rozvoje běžeckého lyžování na území městyse Machova a okolí. Aby bylo těchto cílů dosaženo muselo se udělat několik zásadních kroků. Prvním krokem bylo vytvoření studie pro realizaci projektu na vybudování soustavy běžeckých tratí zájmového území. K vytvoření těchto studií se použijí lokalizační a realizační předpoklady a z nich následně vytvořená SWOT analýza. Z té budou podrobně vidět všechny klady a zápory sledovaného území.

Druhým krokem bude sestavení vhodných tras běžeckých tratí. K sestavení tratí poslouží studia o lokalizačně – realizačních předpokladech, které již budou hotovy předem. Dále bude zapotřebí důkladný terénní průzkum se zaznamenáním souřadnic do GPS. K nápomoci bude také rozhovor s pamětníkem kvůli náhledu do minulosti. V neposlední řadě se tyto tratě budou odvíjet od výsledků dotazníkového šetření. To je jedním z hlavních kritérií také pro následné vytvoření mapového posteru.

Třetím a posledním krokem bude získání informací z oblasti dotací a přeshraniční spolupráce a následné navržení možnosti rozvoje takovéto spolupráce mezi obcemi (tratěmi) v Machově (Česká republika) a Karlowě (Polsko) v oblasti zimní rekreace.

3. Metody

Terénní průzkum

Na sledovaném území byl v první řadě udělán terénní průzkum. Spočíval v prozkoumání dané oblasti (čtyřkolkou, pěšky, Polaris) a za pomoci GPS uložení hledaných, zájmových bodů (parkoviště, restaurace, hotely, důležité body na trati) kvůli pozdější propojitelnosti těchto souřadnic s PC. Po vymezení daných tratí se dělalo to samé s infrastrukturou. Hledaly se nejvhodnější možná místa pro přístřešky, občerstvení či parkoviště.

Rešerše

Dříve než mohla být zpracována teoretická část, byla provedena rešerše literatury. Ta byla provedena z knih a internetových zdrojů, které posloužily k vypracování teoretické části práce.

Zhodnocení lokalizačních a realizačních předpokladů pomocí SWOT analýzy

V první fázi teoretické části se práce zabývá lokalizačními a realizačními předpoklady. V první řadě se nejprve v literatuře dohledalo, co přesně se mezi tyto pojmy řadí a jak se tyto předpoklady hodnotí. Dále bylo z různé literatury či webu shromážděno dostatek informací k důkladnému zhodnocení obou předpokladů. Z nich poté vznikla SWOT analýza, která byla následně uspořádána do přehledné tabulky.

Rozhovor s pamětníkem

K rozhovoru byla oslovena a poté i navštívena paní Hana Čejchanová. Hana je rodilá Machovačka a žije zde celý její život, nejprve bydlela v Machovské Lhotě, poté si s manželem postavili dům kousek od náměstí. Celý rozhovor byl nahrán na diktafon a poté přepsán do textové podoby. Jedním z hlavních důvodů oslovení paní Hany, je pohled do minulosti a následné porovnání s přítomností.

Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření bylo nejprve navrženo a poté vloženo na internet. Jelikož bylo málo internetových respondentů, byla práce rozeslána po e-mailu, poté vložena do ZŠ a MŠ Machov, do místní hospody a také do jedné z místních firem. Když bylo dostatek odpovědí ke shromáždění potřebných informací, dotazníkové šetření se zanalyzovalo a zpracovalo pomocí grafů. Z grafické podoby následně vznikly prognózy, vyhodnocení a závěry.

Zmapování návrhu tratí, vytvoření mapového posteru v prostředí geografických informačních systémů

Po zhodnocení informací z teoretické části, rozhovoru a dotazníkového šetření bylo navrženo několik běžeckých tratí v Machově a okolí. Informace byly zpracovávány pomocí programu ArcGis. Dále byl vytvořen mapový poster, který obsahuje nejen tyto tratě ale také informace pro turisty (délky a náročnosti tratí, poloha parkovišť či informace o trati)

Konzultace s odborníkem

Pro lepší přehled o tom, jak se tratě rozdělují, mapují, či jak je potřeba zařídit infrastrukturu v okolí tratí, poslouží konzultace s odborníkem. Odborníkem v oblasti běžeckého lyžování a vše kolem něj byl pan Stanislav Jirásek st. z BKL Machov. Odborníkem přes přeshraniční spolupráci byl místostarosta obce Ivo Šulc a konzultantem při sestavování dotazníku Ing. Stanislav Jirásek ml.

4. Rešerše

Co je to vůbec pojem cestovní ruch a jak ho můžeme definovat? Nejpoužívanější definici cestovního ruchu představil v roce 1998 WTO neboli World Tourism Organisation. Definice zní: Cestovní ruch jsou činnosti při cestování a pobytu osob mimo jejich obvyklé prostředí v období do jednoho roku za účelem využití volného času, rekreace, obchodu a jiných činností. (WTO, 1999)

Z druhého pohledu se tento pojem definuje v díle Výkladový slovník cestovního ruchu (Pásková M. a Zelenka J., 2002), které bylo vypracováno za spolupráce s MCR. Cestovní ruch je komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby zajišťují, aktivit, spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů, souhrn politických a veřejně-správních aktivit (politika, propagace, regulace, mezinárodní spolupráce) a reakce místní komunity a ekosystémů.

Stephen Williams se v jeho knize *Tourism geography: A New Synthetic* zabývá naopak cestovním ruchem převážně z praktického hlediska. Zabývá se například klady a zápory, které s sebou cestovní ruch přináší, jak ho zkvalitnit či jaké mohou být jeho dopady. Čtvrtá kapitola této knihy: *Kapitola náklady a přínosy: fyzický a ekonomický rozvoj cestovního ruchu* se zabývá i tématem podnětným pro tuto práci.

Shrnutí kapitoly č. 4: Přes všechny vlivy, kterými cestovní ruch působí na dané oblasti, jsou možná právě procesy fyzického a ekonomického rozvoje těmi nejvýraznějšími. Tyto efekty mohou být patrné v rozvoji infrastruktury cestovního ruchu (ubytování, maloobchodní prodej, zábava, atrakce, dopravní služby atd.), vzrůstajícím vytvářením pracovních míst v cestovním ruchu, v míře potencionálního HDP, vyrovnanosti obchodu a příležitostech národních nebo regionálních ekonomik k přilákání zahraničních investic. Rozvíjejícím se regionům se turistický ruch jeví jako atraktivní z důvodu tvorby bohatství ze zdrojů, které jsou přírodní a zdarma dostupné. Nicméně rizika plynoucí z „přerozvinutosti“ a závislosti na aktivitě, která může být nestabilní, by neměla být přehlížena. (Williams, 2009)

Pro vymezení pojmu lokalizačních a realizačních předpokladů byla využita kniha *Geografie turismu* (Hamernah, 2012), která tyto předpoklady názorně ukazuje na všech kontinentech světa.

Dále byly využity podklady psané předními odborníky v oboru. Jedná se o díla Geomorfologie českých zemí (Demek J. a kol., 1965), ve kterém se autor zabývá komplexním pohledem na geomorfologii ČR. Dále je tu Zeměpisný lexikon ČSR (Vlček, 1964), v této knize bylo čerpáno z kapitoly vodní toky a nádrže, kde se autor zabývá potoky a řekami v ČR a nádržemi, které tyto toky zásobují. Poslední knihou, kterou psal profesor a byla použita v této práci je kniha Klimatické oblasti ČR (Quitt, 1971). V této knize autor rozděluje Česko do různých klimatických oblastí.

5. Terminologie

BKL Machov – Borský klub lyžařů Machov

Dotazníkové šetření – Dotazníkové šetření je jedna z kvantitativních metod výzkumu veřejného mínění, která je hojně využívána v sociologii

GIS - Geografický informační systém je na počítačích založený informační systém pro získávání, ukládání, analýzu a vizualizaci dat, která mají prostorový vztah k povrchu Země.

Informační panel- mapový poster, který má lidem pomoci s orientací a informacemi na určitá témata

Lokalizační předpoklady- Rozhodují o konkrétní lokalizaci, o funkčním využití konkrétní oblasti cestovním ruchem z hlediska přírodních možností nebo z hlediska charakteru a kvalit společenských podmínek a atraktivit.

Městys - Městys nebo také městečko je typ obcí velikostně a významově stojící mezi městem a vsí. V minulosti se jednalo o sídla, kterým bylo uděleno právo pořádat týdenní a dobytčí trhy (tím se městyse lišily od vsí) a zpočátku výjimečně i výroční trh.

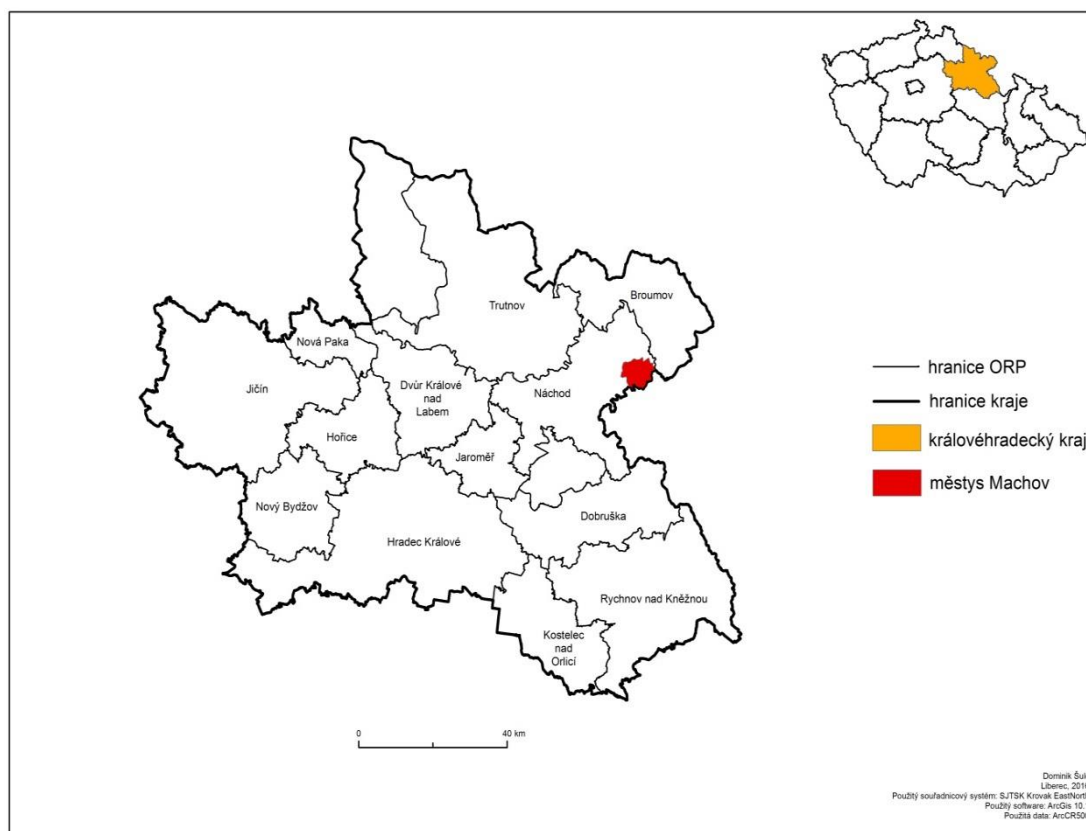
Realizační předpoklady- Realizační faktory mají dominující postavení pro konečnou fázi uskutečňování cestovního ruchu. Realizační faktory umožňují danou oblast dosáhnout dopravními prostředky a tak využít ubytovacích a stravovacích zařízení regionu.

Rekreace - Rekreace označuje čas nebo aktivitu, kterou lidé věnují aktivnímu nebo pasivnímu odpočinku, při němž regenerují svoje tělo nebo mysl.

SWOT analýza - je univerzální analytická technika používaná pro hodnocení vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících úspěšnost organizace nebo nějakého konkrétního záměru, například nového produktu či služby.

6. Vymezení území

Machov se nachází v Severovýchodních Čechách na česko-polském pohraničí. Celá tato oblast spadá do Broumovského výběžku, který se nachází v Broumovské vrchovině. Část území této obce se nachází v CHKO Broumovsko a zasahují sem částečně Stolové hory (Polsko). Machovem protéká několik potoků. Největší z nich je Židovka, ústící do řeky Metuje, která dále ústí do řeky Labe. Pod celou oblastí Machova se nacházejí velké zásoby kvalitní pitné vody. Tato pitná voda zásobuje celý region až po město Náchod.

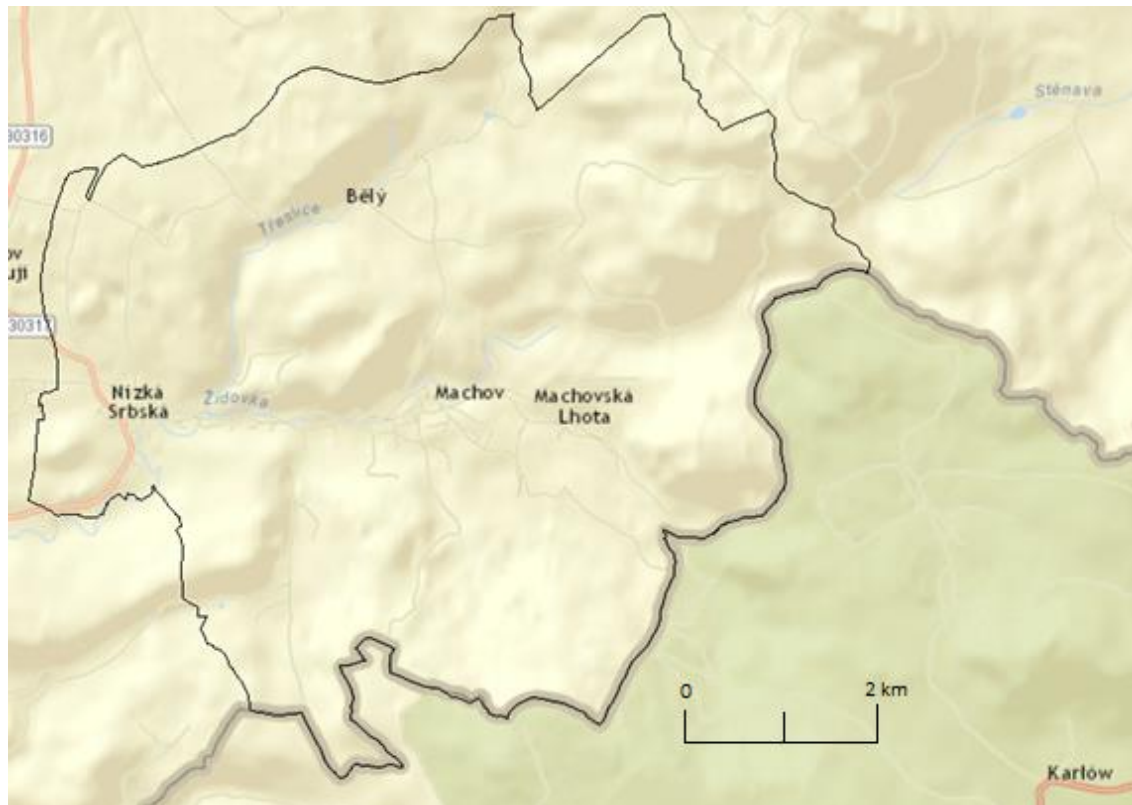

Mapa 1: Vymezení polohy obce v rámci ČR

Městys Machov se v současnosti skládá ze 4 částí: Machov, Nížká Srbská, Machovská Lhota a Bělý. Avšak do roku 1949 to byla pouze samostatná část Machov.

V roce 1949 byly k Machovu připojeny obce na pravém břehu Židovky, které původně patřily k panství benediktinského kláštera v Polici nad Metují - Machovská Lhota a Nížká Srbská (zal. r. 1254).

Ty dnes již splynuly s Machovem do jednoho sídelního celku. V roce 1960 byla připojena i ves Bělý s osadou Řeřišný. (obec Machov, 2016) Obec spadá pod mikroregion Policko, OPU Police nad Metují, ORP Náchod, do Králové-Hradeckého kraje a do regionu severovýchodní Čechy.

Obrázek 1: Rozdělení městyse

Zdroj: vlastní

Podkladová mapa: OSM

Rozloha obce je 19,39 km² a v současnosti je zde ke dni 13. 12. 2015 trvale přihlášených 1065 obyvatel. (Zpravodaj, 2015)

7. Lokalizační předpoklady

Rozhodují o konkrétní lokalizaci, o funkčním využití konkrétní oblasti cestovním ruchem z hlediska přírodních možností nebo z hlediska charakteru a kvalit společenských podmínek a atraktivit. (Hamarneh, 2012)

Mezi lokalizační předpoklady zahrneme přírodní faktory (geomorfologické členění, geologii, klima, hydrologii a faunu a flóru).

7.1 Geomorfologické členění

Když se podíváme na geomorfologické členění, Machov se nachází v Polické vrchovině, která je součástí Broumovské vrchoviny. Obě vrchoviny spadají pod Jesenicko-krkonošskou provincii, která zaujímá velikou plochu v České republice.

Polická vrchovina se dělí na Polickou pánev, Polickou stupňovinu a Stolové hory (českou část). Polická pánev leží uprostřed výše jmenovaných částí. Polická stupňovina poté tvoří oválný obvod celé Polické pánve. Stolové hory na české území zasahují jen svahy spadajícími na sever do Machovské kotliny nebo k severovýchodu do Broumovské kotliny. Polickou stupňovinu od jihozápadu tvoří Stárkovské kuesty, které spadají pod obec Stárkov. Nejvyšším vrcholem je tu Záhoř (607 m n. m.). Machovské sedlo zvané též jako Machovský kříž (669 m n. m.), tvoří hranici mezi Broumovskými stěnami a jižněji ležícími Stolovými horami. Stolové hory se převážnou částí nacházejí na území Polska, kde jejich území leží hlavně v NP Stolové hory. Státní hranice na území Stolových hor tvoří území CHKO Broumovsko s územím Stolových hor. Na sledované území (a do území CHKO) zasahují jihovýchodně až východně od Machova podél břehu Šefelu (697 m n. m.) a Boru, kde česká část sahá do výšky 827 m n.m. (Demek J. a kol., 1965)

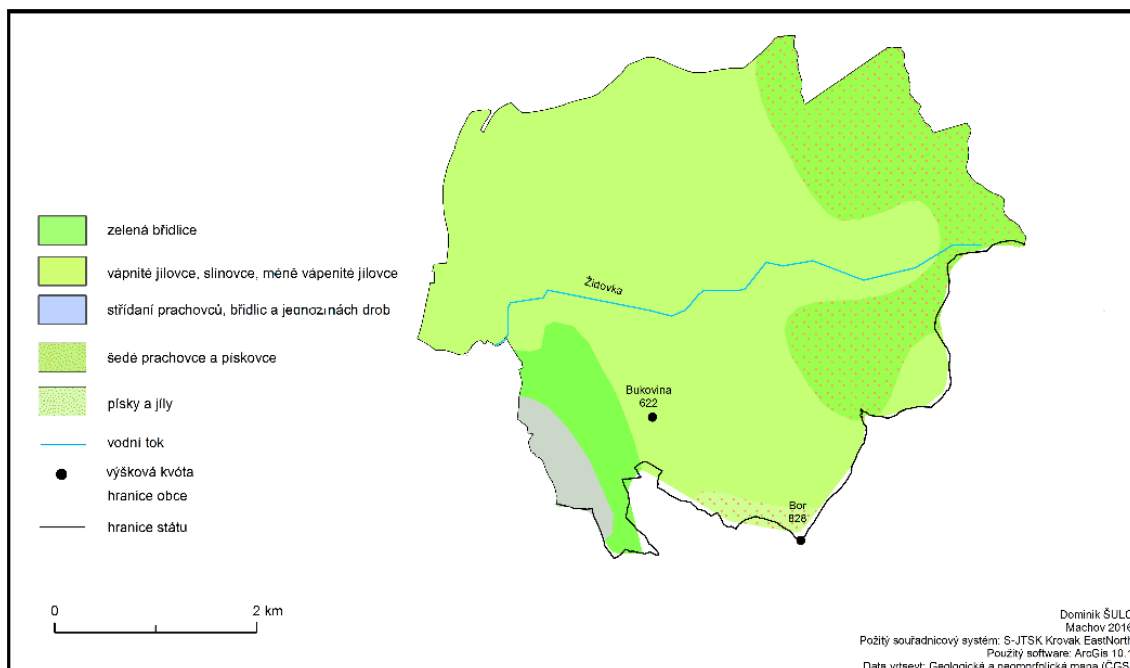

Obrázek 2: Bor

Zdroj: vlastní

7.2 Geologie

Oblast Machova patří ke geologickému celku vnitrosudetské pánve. Na jejím obvodu, z větší části již na území Polska, se nachází krystalinické masivy tvořící podloží Machova i jeho okolí. Celá Polická pánev je v současném vymezení z větší části budována sedimenty a vyvěřelinami permokarbonu a spodního triasu. Zbytek jsou křídové sedimenty. Nejvíce půd vhodných pro zemědělskou činnost se geologickým složením a morfologií terénů vytvořilo v Broumovské kotlině. Proto je zde zemědělství velmi rozšířené. V minulosti tvořilo hlavní část obživy obyvatel. Z toho pramení i vztah místních lidí k přírodě a půdě, což předávají i dalším generacím. V Polické vrchovině jsou relativně nejlepší půdy vyvinuty na mírně ukloněných plošinách a na plochém středu pánve. Velké plochy pokrývají hlinito-kamenité půdy. Půdy leží na kvádrových pískovcích, balvanité a blokové svahoviny. Ty pokrývají také úpatí a rokle pískovcových tabulí. Tyto části jsou pro zemědělství zcela nevhodné, a proto jsou vesměs pokryty lesy. Pro svou částečnou nedostupnost mají ještě poměrně zachovaný původní přírodní charakter s různým stupněm ochrany. (Geology, 2016) V závislosti na množství hektarů lesů, které jsou v této oblasti, zde probíhá ve velké míře i těžba dřeva a ostatní lesnické práce.

Mapa 2: Geologické podloží na území obce Machov

7.3 Klima

Klimatické podmínky v této oblasti, patří jako celá Česká republika do severního mírného pásu. Střídají se zde všechny roční období. V celé oblasti často převládají větry západních směrů.

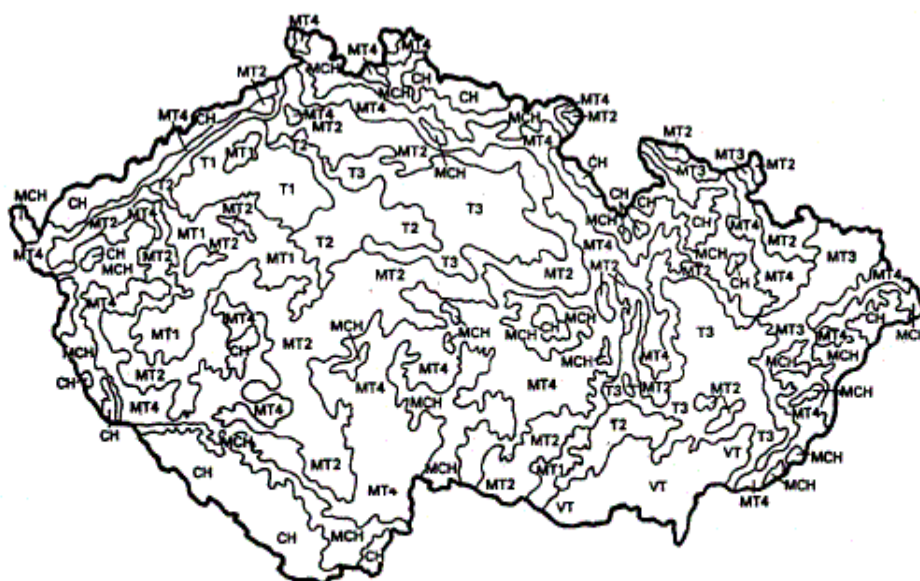
Podle mapy podnebí České republiky Evžena Quitta (viz Obrázek 3) můžeme zařadit Machov do rajonu MT 2, což je mírně teplá oblast. Všechny důležité hodnoty jsou uvedeny níže v tabulce. V té můžeme vidět, že počet letních dnů a dnů s teplotou nad 10°C je přibližně stejný jako dnů mrazových a ledových. Úhrn srážek je v porovnání s průměrem celé ČR velmi podobný. Naopak když tuto hodnotu porovnáme s dalšími oblastmi v okrese Náchod, tak má oblast Machova nepatrně nižší srážkový úhrn. (Správa CHKO Broumovsko, 2015)

Tabulka 1: Klimatické poměry v obci Machov

Klimatická oblast	mírně teplá
Rajon	MT 2
Počet letních dnů	20 - 30
Počet dnů s průměrnou teplotou 10°C a více	140 - 160
Počet mrazových dnů	110 - 130
Počet ledových dnů	40 - 50
Průměrná teplota v lednu	-3°C - -4°C
Průměrná teplota v červenci	16°C - 17°C
Průměrná teplota v dubnu	6°C - 7°C
Průměrná teplota v říjnu	6°C - 7°C
Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	120 - 130 mm
Srážkový úhrn ve vegetačním období	450 - 500 mm
Srážkový úhrn v zimním období	250 - 300 mm
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	80 - 100
Počet dnů zamračených	150 - 160
Počet dnů jasných	40 - 50

Zdroj: (Broumovsko, 2015)

Klimatické regiony České republiky

VT – velmi teplý suchý,
 T1 – teplý suchý
 T2 – teplý, mírně suchý
 T3 – teplý, mírně vlhký
 MT1 – mírně teplý, mírně suchý

MT2 – mírně teplý, mírně vlhký
 MT3 – mírně teplý, vlhký – nížinný
 MT4 – mírně teplý, vlhký - vrchovinný
 MCH – mírně chladný
 CH – chladný

Obrázek 3: Mapa podnebí ČR

Zdroj: (Quitt, 1971)

7.4 Hydrologie

Pokud se podíváme na hydrologické poměry, na území se nacházejí celkem čtyři menší toky. Všechny se vyznačují krátkou délkou a malým specifickým odtokem¹. Největší z potoků je Židovka, která vzniká na soutoku dvou potoků. Konkrétně jsou to potoky Stekelnice a Borský potok. Stekelnice pramení na území Polska a přes Řeřišný přitéká do Machovské Lhoty, kde se do ní vlévá Machovský potok, lépe známý jako Trnkava, který také pramení v Polsku. Borský potok pramení, jak můžeme poznat z názvu, na kopci Bor. K soutoku Borského potoku a Stekelnice dochází v horní části obce. Po soutoku nese název Židovka, ta rozděluje obec na dva břehy a proudí přímo středem obce. Na jižním okraji obce se do Židovky ještě vlévá potok Třeslice, který pramení v Broumovských stěnách a na svém toku má menší rybník pro místní známý jako Bělský rybník, ale v mapách je uveden vždy bez názvu. Dále potok protéká Bělým až k soutoku s Židovkou. Po opuštění obce, Židovka teče údolím směrem k Mýtu, kde se vlévá do řeky Metuje a ta se dále vlévá do Labe. Labe poté ústí do Severního moře. (Vlček, 1964)

Obrázek 4: Povodí ČR

Zdroj: (Trasovník, 2012)

. Machovské potoky mají stromovitou říční síť, která rozděluje zastavěnou část obce. I když potoky často přímo lemují domy, jsou domy zaplaveny velmi zřídka. Ani po jarním tání sněhu nedochází k záplavám domů, či zahrad.

Machovskou zajímavostí je skupinový vodovod² na Boru, který zásobuje Machov i okolní vesnice pitnou vodou.

¹ Specifický odtok = množství vody odtékající z 1 km² povodí řeky za 1s

² Skupinový vodovod je hlavním distribučním systémem zásobování obyvatel pitnou, je tvořen páteřním vodovodním řadem včetně vodojemů

7.5 Fauna a flóra

Příroda Machovska je jedinečná svým výskytem vzácných a zajímavých druhů rostlin a živočichů. Východním směrem od obce se nachází přírodní rezervace Farní stráň. Jsou to bučiny s jedlemi a javory, tedy lesní porosty, které svým složením nejvíce připomínají původní lesy této oblasti. Lokalita je situována na severní svahy stolové hory Bor. Je tvořena příkrou bukovou stráňí na západě a pozvolnějším svahem na východě. Východní část rezervace je součástí rozsáhlého balvaniště při úpatí hory Bor.

Zdejší přírodní lokality jsou opravdu jedinečné, zejména mokřadní louka v Řeřišném, zachovalé květnaté louky s řadou lokalit orchidejí a také typické bučiny. Rostou zde chráněné i ohrožené druhy, jako například rosnatka okrouhlostá, vachta trojlistá, prstavec májový, lilie zlatohlávek, lýkovec jedovatý, bledule jarní nebo upolín nejvyšší. Zhlédnout zde lze také některé vzácné druhy živočichů, například čáp černý, čolek obecný, ropucha obecná. Z hmyzu je to velmi zajímavý a vzácný modrásek bahenní. V současné době je zde i potvrzená návštěva rysa ostrovida a výskyt vlka obecného. (Broumovsko, 2016)

Obrázek 5: Rosnatka okrouhlostá

Zdroj: (Příroda Karlovarska, 2013)

8. Realizační předpoklady

Realizační faktory mají dominující postavení pro konečnou fázi uskutečňování cestovního ruchu. Realizační faktory umožňují danou oblast dosáhnout dopravními prostředky a tak využít ubytovacích a stravovacích zařízení regionu. (Hamarneh, 2012)

8.1 Geografická a dopravní poloha

Městys Machov se nachází na jihovýchodním okraji Broumovského výběžku při státní hranici, která zde odděluje území východních Čech od polského Kladska. Rozkládá se v údolí potoka Židovka (Bělý při toku Třeslice) v nadmořské výšce 460 m n. m., přičemž okolní hory dosahují výšky až 911 m n. m. V posledních letech se stává čím dál více vyhledávanou turistickou oblastí v zimním i letním období. Území Machova spadá pod CHKO Broumovsko, leží v polické křídové pánvi zdrojů pitné vody a sousedí s polským národním parkem Stolové hory.

Pokud se zaměříme na dopravní obslužnost v obci, nachází se zde komunikace III. Třídy 30/317 (ŘSD, 2016), podél níž, jsou vystavěné budovy. Komunikace je převážně asfaltová. Pouze v historické části Machova je zachování povrch z dlažebních kostek (kočičích hlav). Tento úsek začíná u bývalého hotelu Bor a končí na náměstí (cca 700 m). V roce 2015 začala rekonstrukce asfaltových cest. Rekonstrukce je spojena s napojováním Lhoty a části Machova do místní čističky odpadních vod. Nový úsek vede od náměstí až ke hranicím s Polskem (cca 5 km). První asfaltová silnice zde vznikla v roce 2005.

Dopravní obslužnost v obci zajišťuje firma CDS s.r.o. Náchod autobusovou dopravou. V pracovní dny lze využít pravidelných spojů do Police nad Metují, Hronova či Náchoda. Při cestování do vzdálenějších měst lze využít přestupní zastávku v Bezděkově nad Metují „Na Mýtě“. Odsud lze pokračovat přímou linkou do Náchoda, Hradce Králové i Prahy. Železniční doprava v obci chybí. Nahrazují ji autobusy, které jezdí s časovou návazností k důležitým spojům vlaků do nejbližší zastávky v Polici nad Metují a zpět.

Mapa 3: Širší vztahy v Královehradeckém kraji a okolí

8.2 Ubytování

Ubytování v Machově zajišťují penziony a tzv. ubytování v soukromí. Ubytování v soukromí je druh programu, při kterém vás místní obyvatelé, kteří jsou do tohoto programu zapojeni, ubytují u sebe doma.

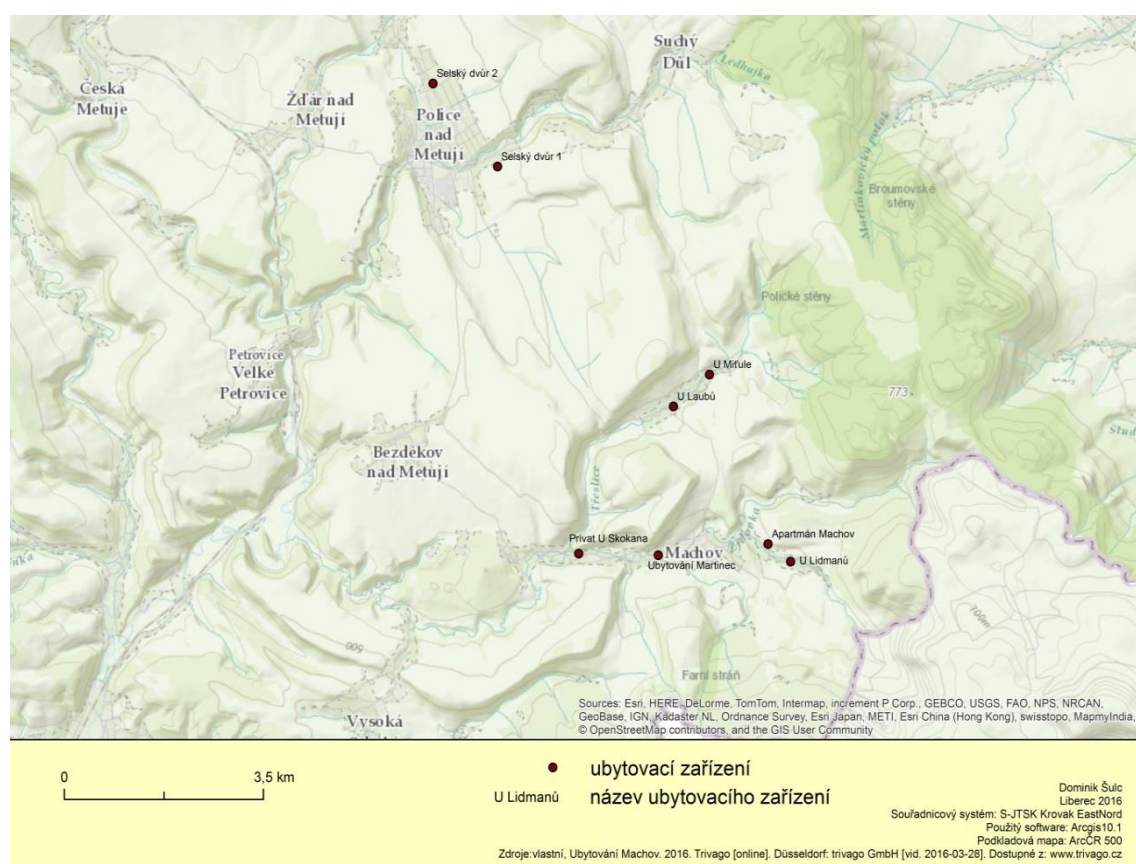
Oficiálních ubytování přímo v Machově je k datu 1. 1. 2016 celkem sedm. Jedná se o Privat U Skokana, Apartmán Machov, Pension U Lidmanů, Ubytování Martinec, Ubytování Kulich, U Laubů a U Miřule (obec Machov, 2016). Jedna noc v obci přijde ubytovaného na 120 – 300 Kč a minimální doba ubytování jsou 2 noci. Jsou zde možnosti přespaní jak pro samostatné osoby, tak i pro rodiny s dětmi. Pronajmout si je možné i celou chalupu, jedná se o Chalupu Marcelku, kde je cena za osobu na noc 200 Kč, a minimální doba pobytu jsou 3 dny.

Pokud se podíváme na ubytování v okolí Machova, nalezneme tu několik penzionů i hotelů a to jak na české tak i polské straně.

Když vezmeme v potaz pouze hotely v Polsku, které jsou vzdálené maximálně do 15 km od obce, nalezneme takovýchto hotelů celkem 5. Všechny se nacházejí v obci Kudowa-Zdrój. Cenová relace se zde pohybuje od 466 Kč do 1500 Kč na osobu za jednu noc. (Trivago, 2016)

Ubytování v takto krátké vzdálenosti od obce v ČR bychom mohli nalézt v Polici nad Metují. V tomto městě se nacházejí dva pensiony: Selský Dvůr 1 a Selský Dvůr 2. Cena se zde pohybuje okolo 400 Kč na osobu za noc.

Pokud by lidem nevadila větší vzdálenost ubytování, jsou zde poté možnosti ubytování v Náchodě (20km), Hronově (14km) či Červeném Kostelci (20 km).

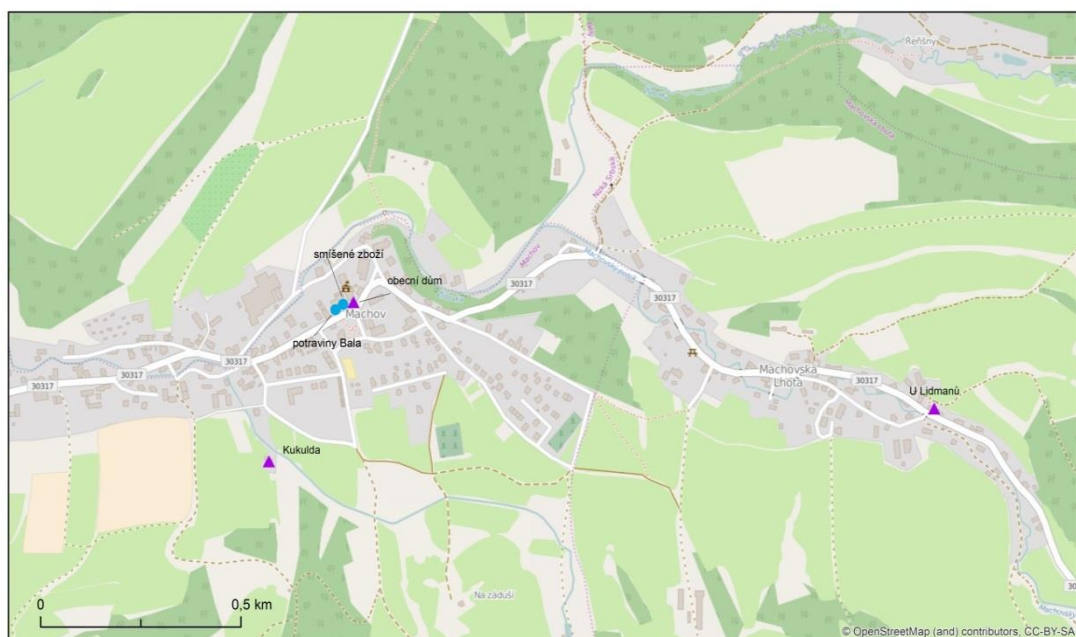

8.3 Stravování

Stravování přímo v obci zajišťuje především restaurace „Obecní dům“, která se nachází na náměstí. Vaří se v ní obědy i večere po celý týden. Restaurace se využívá i jako hospoda, kde se lidé scházejí v podvečerních a večerních hodinách. Při teplých letních večerech je k využití i venkovní terasa.

Další restaurace je v pensionu „U Lidmanů“. Ta se nachází téměř na hranicích a stravují se zde spíše polští turisté. Poslední restaurací je „Kukulda“. Ta však nevaří obědy. Jedná se spíše o kuchyň k posezení u piva.

V obci není nouze ani o obchody, nalezneme v ní jak potraviny, tak i smíšené zboží. Oba tyto obchody sdílejí společnou budovu na náměstí. Jedná se o potraviny Bala a smíšené zboží Tuček. Oba tyto obchody mají otevřeno každý všední den od 7 do 17 h a v sobotu od 7 do 10 h. Pokud chtějí lidé udělat větší nákup nebo shánějí suroviny, které v Machově nejsou k dostání, jezdí buď do Police nad Metují, kde je Penny Market anebo do Náchoda, kde je Albert, Lidl, Billa a Kaufland.

● obchod
▲ restaurace
Kukulda název obchodu/restaurace

Demink ŠULC
Machov, 2016
Požitý souřadnicový systém: S-JTSK Krovak EastNorth
Požitý software: ArcGIS 10.1
Data: vlastní

Mapa 5: Možnosti stravování v obci

8.4 Zdravotnictví

I když se jedná o malou obec, nabízí kvalitní zdravotnické středisko. Pravidelně tu ordinuje praktický lékař MUDr. Pavel Maršík v pondělí od 13:30 do 16:00 hodin a ve čtvrtek od 8:00 do 14:00 hodin.

Vlastní ordinaci má ve stejné budově také dentista. Ten zde dříve ordinoval pravidelně každý den od 7:00 do 14:00, avšak po výměně dentistů MUDr. Petr Houštěk ordinuje pouze v pondělí od 8:00 do 12:00 a ve středu a čtvrtek od 12:00 do 17:00. (obec Machov, 2016). Na zubní pohotovosti slouží dentisté z okolí. O víkendech a svátcích ji lze využít v dosahu do 20km. Rozpis služeb pohotovosti najdou občané i turisté vyvěšené v ordinaci stomatologa, nebo na internetových stránkách obce. Nejbližší nemocnice se nacházejí v Broumově a Náchodě.

8.5 Vzdělávání

V obci nalezneme Mateřskou i Základní školu. Obě tyto školy sídlí ve stejné budově na náměstí. Základní škola má jak první tak i druhý stupeň, což u takto malých obcí nebývá častým jevem. Škola má navíc od roku 2013 statut EKO-školy. Za dalším vzděláním však již studenti dojíždějí. Nejbližší střední školy, se nacházejí v Hronově (Hotelová škola a škola strojní), Náchodě (obchodní škola, gymnázium) a Broumově (evangelická škola, gymnázium). Za vysokou školou poté studenti nejčastěji dojíždějí do Prahy, Hradce Králové a Liberce (ČSÚ, 2015)

Mapa 6: Umístění školy a zdravotního střediska v obci

8.6 Kultura, volný čas, sport

Většina kulturních akcí a událostí se koná v Obecním domě, o kterém již bylo psáno v kapitole *Stravování*. Pořádají se zde různá divadelní představení, plesy, zábavy či rockové festivaly. V penzionu U Lidmanů se často konají přednášky, většinou o cestování.

V Machově se také nachází místní knihovna, která otevírá pravidelně každý čtvrtek. Knihovna spolupracuje s kvalitně zásobovanou Městskou knihovnou v Polici nad Metují. Občané mají díky tomu možný přístup k pestrému rejstříku různých knih a časopisů.

Nejtradičnější a nejnavštěvovanější jsou v obci plesy. Během plesové sezóny jich tu místní spolky (hasiči, lyžaři, zahrádkáři, obec, myslivci) pořádají minimálně 5-6. Dále je zde dětský karneval, šibřinky či ostatky. V létě se zde pořádají koncerty rockových kapel z okolí či Tour de Torpedo. Jedná se o závod, který se jezdí na starých kolech s torpédem. Ten dosáhl regionálních rozměrů a každoročně se ho zúčastní okolo 200 závodníků a celkem téměř 1000 lidí. Pokud lidé vyjíždějí za kulturou, nejčastěji je to do kina (Police nad Metují, Náchod) nebo divadla (Police nad Metují., Hronov Náchod).

V Hronově se každé léto pořádá Jiráskův Hronov, kde se konají amatérská divadelní vystoupení a je k tomu bohatý hudební doprovod. V Polici nad Metují se v Pellyho domech konají každý týden přednášky na určitá témata.

Pro příznivce památek je zde Náchodský zámek, Broumovský klášter či Buddhistický klášter v Polsku.

Volný čas lidé mohou trávit pestře. Je zde veliký potenciál pro turistiku, cyklistiku i lyžování. Nechybí tu fotbalové hřiště, tělocvična, hala se stoly na stolní tenis, tenisové kurty či posilovna. V zimě areál pro běžecké lyžování, lyžařský vlek či skokanské můstky. Navíc nedaleko odsud jsou Adršpašsko-teplické skály, Babiččino údolí, Bowling v Hronově i Polici nad Metují a mnoho dalších užitečných věcí k volnočasovým aktivitám.

Obrázek 6: Turistická mapa Machova

Zdroj: (Góry Stolowe a Broumovské stěny, 2000)

Sporty mají v Machově také hojné zastoupení. Individuální sporty zastupuje BKL Machov, kde se zaměřují na zimní i letní druhy sportu. V zimě je to lyžování, skoky na lyžích a závody sruženářů. V létě zase běh a jízda na horském kole. Dokonce se letos dostal Machov do BIKE CUPU, což je seriál závodů horských kol, který je pod patronací TV NOVA.

Za týmové sporty, jsou zde fotbalový oddíl FO Jiskra Veba Machov, který má své týmy jak v mladších kategoriích (5-10 let) tak i v dospělých soutěžích. Dále Hasičský kroužek (SDH Nížká Srbská), který pořádá každý čtvrtek tréninkové jednotky pro všechny věkové kategorie. Je zde také badmintonový kroužek, volejbalový tým a tým nohejbalu.

9. Analýza SWOT

SWOT analýza je univerzální analytická technika používaná pro zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících úspěšnost organizace nebo nějakého konkrétního záměru (například nového produktu či služby). Nejčastěji je SWOT analýza používána jako situační analýza v rámci strategického řízení a marketingu. Autorem SWOT analýzy je Albert Humphrey, který ji navrhl v šedesátých letech 20. století. SWOT je akronym z počátečních písmen anglických názvů jednotlivých faktorů: Strengths - silné stránky, Weaknesses - slabé stránky, Opportunities – příležitosti, Threats – hrozby. (Grasseová, 2006)

SWOT analýza Machova je shrnutím lokalizačních a realizačních předpokladů (viz kapitoly 7 a 8). Zvýrazněním kladných i záporných témat týkající se městyse. SWOT analýza je rozdělena podle norem do čtyř částí a to na silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby.

9.1 Silné stránky

Poloha Machova: Machov se nachází v severovýchodní části ČR, na hranicích s Polskem, což by mohlo být silnou stránkou zejména z pohledu obchodního a z pohledu cestovního ruchu. Významným prvkem je rovněž poloha mezi několika horskými uskupeními Krkonoše – Orlické hory a Gory-Stolowé. Dále jsou zde zajímavé lokality – Bor, Koruna, Šefel.

Silnou stránkou zejména pro cestovní ruch je blízkost celé řady hraničních přechodů s Polskem, umožňující bezproblémový přístup turistů a ostatních návštěvníků z Polska. Přechody jsou však pouze pro pěší. Pro automobilový přejezd do Polska si člověk musí zajet a to buď do Náchoda (cca 20km) nebo do Malé Čermné (cca 15 km).

Ubytování má zde dostatečnou kvalitu i kvantitu ubytovacích kapacit.

Přírodní zdroje:

Území Machova disponuje velice pestrou a harmonicky utvářenou krajinou s některými výjimečnými přírodními bloky. Nacházejí se zde stolové hory (Bor, Koruna, Machovský i Lhotský šefel). Významná část mikroregionu je tvořena zalesněnými plochami a část jeho území je součástí Chráněné krajinné oblasti Broumovsko.

Existuje zde rovněž část chráněného území NATURA 2000 (ptačí oblasti). Jedná se tedy o území s vysokou kvalitou dochovaného přírodního bohatství a životního prostředí.

Vysoká úroveň srážek je v zimním období z pohledu cestovního ruchu velice silnou stránkou pro zimní sporty a rekreaci. Další důležité postavení má Machov jako pramenná oblast a zdrojnice vod pro celý region.

Dalším kladem je existence biotopů řady vzácných rostlinných a živočišných druhů. Za flóru je to například rosnatka okrouhlistá. Za faunu například muflon, jelikož se v Machově nachází největší stádo muflonů ve střední Evropě.

9.2 Slabé stránky

Poloha mikroregionu:

Machov se nachází mimo hlavní obchodní a dopravní tahy, ať již z pohledu evropského, republikového či regionálního. V obci je horší dopravní dostupnost a obslužnost, zejména pak v zimním období. Navíc zde není žádná železniční doprava. Slabinou je rovněž nedostatečné silniční a informační značení (orientace).

Přírodní zdroje:

Obec se nachází v chladné oblasti, s vysokými hodnotami srážek rozloženými v podstatě po celý rok. V létě tyto srážky nepříznivě ovlivňují rekreační přitažlivost. Je zde i drsnější klima s kratším vegetačním obdobím a větším erozním ohrožením půd (větší citlivost půd na změnu chemismu)

Atraktivita:

Nedostatečné je zajištění takových atrakcí, které by vhodně dotvářely program turistů v případě špatného počasí (např. sportovní atrakce – bazén, fitcentrum atd.).

Lidské zdroje:

Chybí zde střední i vysoká škola. Je zde málo pracovních možností. Nízká je také úroveň nabídky finančních služeb (směnární, bankomaty, bezhotovostní platby). Málo rozvinuté jsou tu služby pro cestovní ruch. A neoddiskutovatelnou slabinou je kvalita propagace a informovanosti o možnostech a nabídce obce v cestovním ruchu a kooperace při sestavování propagačních materiálů.

9.3 Příležitosti

Machov má velkou možnost rozvoje přeshraničních projektů. Dobré příležitosti pro volnočasové aktivity - sjezdové lyžování, běžecké lyžování, cyklistika, hipoturistika. Dále zde lidé mohou využívat zdravé krajiny s čistým životním prostředím (zejména agroturistika a hipoturistika). Plusem pro tuto oblast bude i rostoucí zájem Čechů o domácí turistiku. Je tu potenciál i pro větší spolupráci s polskou stranou v oblasti dopravy (stejně dopravní společnosti). Potenciál je i v dobudování systému cyklostezek a zimních běžeckých tras.

9.4 Hrozby

Je zde riziko výrazného negativního poškození přírody i vod. Riziko ztráty „image“ obce se zachovalou přírodou a krajinou, obdobně riziko ztráty ploch využitelných pro pěstování rostlin a plodin

Hrozbou je také přetrvávající nízká kooperace a spolupráce mezi subjekty činnými v cestovním ruchu a zemědělství. Riziko ztráty harmonie krajiny v případě kácení vzrostlých mimolesních dřevin bez adekvátní náhrady. Možná také averze místního obyvatelstva k přílivu turistů.

Další hrozbou jsou globální aspekty (oteplení planety a posun pásma sněhu do vyšších poloh, přívalové deště apod.).

Problémem v zimním období je zde nedostatek sněhu. V tom případě zde výrazně klesá turistika v tomto období. Problémem je tu také nedostatek financí na nákladnější rozvojové projekty (zejména v cestovním ruchu). Poslední ale neméně zásadní hrozbou je odliv ekonomicky aktivního obyvatelstva z obce do měst (Náchod, Hradec Králové, Praha). Dojížděky do zaměstnání jsou nejvíce do Police nad Metují (51), Náchoda (34), Hronova (24) a Prahy (13). (ČSÚ, 2015)

10. Vývoj lyžování v Machově

Městys Machov leží v česko-polském pomezí, v hornatém terénu, který spolu s dobrými sněhovými podmínkami vytváří předpoklady pro provozování všech způsobů lyžování. Již velmi brzy po popularizaci lyží a lyžování v Čechách začíná i historie Machovského lyžování. Nejprve prostý sjezd, poté první sněhové můstky a skoky na nich. První počátky lyžování v Machově sahají až k roku 1907. Avšak o lyžování před první světovou válkou se toho moc neví, protože pamětníci nežijí a dokumentů se moc nedochovalo. Historický zlom BKL, tak nastává v roce 1947, kdy se z vojenské služby vrací Vladislav Doležal a Jiří Volavka. Z jejich iniciativy se ustavuje lyžařský odbor Sokola Machov. Ustavující schůze nového oddílu probíhá 20. prosince 1947 v hostinci u Těrů. Do čela byl zvolen Václav Volavka, jednatelem byl Jiří Volavka a vedoucím sportu Vladislav Doležal. V počátku bylo v odboru 20 mužů, 5 žen, 9 dorostenců a 5 dorostenek a postupně přicházeli další. Od této doby naplno funguje oddíl lyžování a datujeme vznik závodního lyžování v Machově. Založení oddílu mělo veliký ohlas u tehdejší mládeže a tak měl oddíl velikou základnu začínajících závodníků a funkcionářů, protože se do oddílu hlásí nejen Machovští nadšenci, ale i řada závodníků a funkcionářů z Police nad Metují. V té době byla v Machově řada začínajících skokanů, ovšem zkoušeli svoje dovednosti ještě na normálních lyžích, stejně tak jako běžci či sjezdaři. „Lyžařina“ byla v té době celostátně organizována pod dvojím vedením. Bylo to v Sokole, kam inklinoval Machov a ve svazu lyžařů. Po sjednocení „lyžařiny“ v Česku se zintenzivnila práce v Machově a zahájil se styk s novými funkcionáři lyžování, jako například s arch. Karlem Jarolínkem, známým projektantem můstků v ČSR (Štrbské Pleso, Vysoké n. J., Harrachov, Špindlerův Mlýn a Zvičina), s Václavem Holanem (tehdy předsedou rozhodčích) a mnoha dalšími. Když výbor TJ Sokol viděl ohromné nadšení lyžařského oddílu i ideální podmínky k lyžování v Machově, zapojil se se všemi členy do práce oddílu. Byl nápomocen všude tam, kde nestačili sami členové oddílu. Z jejich popudu vyšel nápad na vybudování velkého skokanského můstku na Hůrce. Od nápadu nebylo v Machově nikdy daleko k činům. Ve výboru TJ byl dán návrh, nestavět dřevěný můstek, kterých bylo v ČSR většina, ale postavit můstek s ocelovou konstrukcí. Začala stavba můstku, v kraji ojedinělá a nevídaná.

Tehdy ještě nebyly traktory a tahače a na koňský potah to bylo příliš těžké a proto se vyvážení konstrukce na Hůrku ujal Norbert Petera jeho „domamontem“, který napůl připomínal traktor a napůl nákladní auto. Základy pro tyto sloupy se kopaly v opuce ručně až do hloubky 2 metrů. (Jirásek S. ml., 2008)

Na stavbu v té době byla žádná finanční dotace, ale stavělo se jen z peněz vydělaných na karnevalech, které v té době naše jednota Sokol pořádala. Stavba můstku je trvalým památníkem pionýrské doby machovské lyžařské společnosti. Na můstku se odpracovalo přes 7000 brigádnických hodin. Někteří členové jednoty odpracovali od června 1949 do ledna 1950 až 500 hodin. Postupem času se více a více lidí zajímalo spíše o lyžování sjezdové. Tehdejší sjezdovka v Machově, která vedla z Boru (840 m n. m.) byla na svou dobu velmi náročná. Sjezdové lyžování se postupně oddělovalo od běhu a skoku, tzv. alpské disciplíny v Machově zůstávaly jako rekreační a závodní činnost se soustředila na běh, běh na lyžích, skok a závod sdružený. Díky dobrému pořadatelskému týmu a zkušeným rozhodčím byly Machovu svěřovány stále větší závody. Přebory kraje, republikové závody a MČR nebyly výjimkou. Každými závody žil celý Machov, součástí vícedenních závodů byly totiž i kulturní akce, např. plesy. V dalších letech se do oblasti lyžování postupně prosazuje nová technika, elektronické stopky, počítače, sněžné skútry a rolby. Zároveň ale také dochází k výměně generací, změněnému přístupu ke sportovním aktivitám a úbytku závodníků, rozhodčích i pořadatelů. (Jirásek S. ml., 2008)

V současné době má klub celkem 21 členů. Mezi členy jsou trenéři, rozhodčí, informatici i lékaři. Výkonný výbor má celkem 7 členů. Předsedou klubu je Stanislavem Jirásek a místopředsedou Miroslav Šrůtek. Závodníků, kteří závodí v „barvách“ Machova je celkem 16. Z toho 9 dětí a 7 dospělých. Závodí se jak v létě v běhu a horských kolech tak i v zimě v běžeckém lyžování.

Klub má momentálně k dispozici čtyřkolku POLARIS a rolbu Lavina pro úpravu tratí v Machově. Tyto tratě slouží jak pro turisty tak poté i pro závody. Dále se stále obnovuje povrch na skokanských můstcích. Ten obstarává finská umělá hmota. Skokanské můstky v Machově jsou v současné době v těchto velikostech K-8, K-12, K-20 a K-30. Dříve zde byl i můstek mamutí K-50, ten je však v současnosti v dezolátním stavu.

Dne 17. 1. 2012 zde navíc vznikl osvětlený okruh, který měří cca 1 km a je určen hlavně pro běžecké lyžování ve večerních a pozdních odpoledních hodinách.

Ukázka pozvánky na první závody, které se konaly v Machově:

„Sokolský kraj Jiráskův-Hradec Králové, lyžařský odbor, pořádá za spolupráce lyžařského oddílu tělocvičné jednoty Sokol Machov Krajské lyžařské přebory v běhu, skoku a závodě sdruženém pro muže juniory, ženy a juniorky v sobotu 21. a v neděli 22. ledna 1950 v Machově u Police nad Metují, okres Broumov.“ (Jirásek S. st., 1950)

Dále zde je i první dochovaný novinový článek o těchto závodech:

„A opravdu první krajské přebory soustředily velký počet sportovců z celého kraje, přivedly Machovu nové obdivovatele, ukázali sílu a životaschopnost naší tělesné výchovy i v nejzazším koutě Čech. Machovští dovedli vzorně organizovat závod, o hosty se pečlivě starali. Machovský můstek bude jistě i v příštích letech střediskem všech našich sportovců a milovníků krásného kraje.“ (Jiráskovo Machovsko závodí, 1950)

11. Rozhovor s pamětníkem

Rozhovor byl veden s 74 - letou paní Hanou Čejchanovou. Paní Hana žije v Machově po celý svůj život a je to aktivní sportovkyně (pokud je zdravá). Jedním z hlavních důvodů oslovení paní Hany byl náhled do minulosti a jeho srovnání s přítomností. Když před několika lety ještě nebyly projížděné tratě od skútrů a rolb projížděla ve většině případů tyto tratě právě ona. V rozhovoru se debatovalo i o tom, jak se měnilo lyžování s režimem v ČR, či jak moc ovlivnilo lyžování v okolí otevření hranic s Polskem.

Dobry den má první otázka zní, jestli ještě stále bězkujete? Jelikož jsem o vás slyšel, že jste aktivní sportovkyně po celý život?

„Ano, pokud zdraví dovolí tak stále, Avšak letos jsem měla problémy s kolenem a nevyhnula se mi ani operace, takže jsem letos vynechala. Avšak snad to již bude dobré a příští rok si to vynahradím.“

Jak se celkově změnilo bězkování v Machově od vašeho dětství?

„Změnilo se toho opravdu hodně. Asi největší změnou proti mému dětství byl pád komunistů, čímž se nám vlastně otevřeli hranice. A jelikož je Machov hnedka na hranicích otevřeli se nám běžkařům (a nejen nám, vlastně tedy všem, ale to bych asi odbíhala od tématu) nové možnosti. Začalo se více využívat polského území a tím vznikli nové tratě. Okruh vedl z Řeřišného na Pasterku, dále pře ostrou horu zpět do Lhoty. Další změnou, která nastala, byla, když se do Machova pořídili skútr a rolba. Od té doby jsou tratě mnohem lépe upravené a již si nemusíme tratě projíždět sami.“

Ovlivnilo zde období komunismu ještě nějak lyžování?

„No myslím, že největší rozdíl bylo v tom, že jsme nemohli do Polska. Ale jinak to zase takový rozdíl nebyl. Jistě neměli jsme žádné nové lyžařské vázání, které měli například ve světě, ale k nám se to nedostalo, avšak ani jsme se moc o těch novinkách nedozvídali, takže jsme to ani neřešili. A jak jsem již říkala, hlavně teď můžeme jezdit beztravně do Karlowa a zpět, kde mají sníh po delší dobu nežli u nás a hlavně tam mají výborně upravené tratě, hlavně co se bruslení týče.“

Myslíte si, že je areál v Karlowě lepší než ten u nás v Machově?

„Lepší asi ano. Ale je to dáno hlavně výhodou jejich postavení.“

Postavení? Jak to mám chápat?

„No, že je ve větší nadmořské výšce, tudíž je tam více sněhu a sníh tam hlavně déle vydrží. A jelikož v Machově není umělé zasněžování dává jim to velikou výhodu.“

Je také nějaká změna po zrušení hranic?

„Ano od té doby co se zrušili hranice, projíždějí skútry tratě i do Polska. Vlastně tratě dole v Nouzíně projíždějí pouze Machovské skútry, Poláci se tam o to vůbec nestarají.“

Ale to se přeci dříve mohlo také, pokud se nepletu!

„Mohlo, ale nebývalo to v takové kvalitě. Machovští se o to zase tolik nestarali jako potom. Nedělali stopy, jen Poláci měli projeté tratě, ale to až nahoře na Karlowě.“

Doslechl jsem se, že dříve když nebyla žádná technika na projíždění tratí, byla jste vždy jedna z těch, co projížděli tratě. Je to pravda?

„Ano opravdu to tak bylo, avšak to už je tak 10 – 15 let zpět.“

Jak to vlastně fungovalo takové projíždění tratí?

„No vždy když napadl sníh, se vyrazilo na běžky. Byli jsme tu asi 4 lidé, kteří vždy vyjízďeli jako první. Já, pan Čepelka (soused). Dále pan Šilperta (soused) a pan Jirásek.“

A to jste každý rok projížděli ty stejné tratě? Nebo jste to měnili.

„Moc neměnili. Ono jsme to měli i celkem rozdělené. Já a pan Čepelka jsme vždy jezdili od nás do Dolečku poté pod Homoli, přes „zkrvenou přírodu“ až do polského Nouzína. Pak přes Lhotu zpátky. Avšak téměř pokaždé vyjel první pan Čepelka. Tomu stačilo jen pár čísel sněhu, občas zpoza sněhu koukala ještě i tráva a on už vyrazil na běžky. Ti další dva, tedy pan Jirásek s panem Šilpertou vždy jezdili jiný okruh. Ti jezdili kolem vleku a pokračovali k zabitému. Tam udělali okruh a přes Sedmákovice se vraceli zpět.“

Jaký máte pohled na současné tratě? Vyhovuje vám to více? Nebo je lepší když si člověk tratě projede sám?

„No tak určitě jsou tyto tratě daleko lepší. Dříve když si to člověk projížděl sám, nebývalo to tak kvalitní, jako je to v současnosti. Ted' jsou ty stopy opravdu rovné a jezdí se po nich skoro samo. A hlavně když oni to projedou tou jejich rolbou, vytvoří tratě na bruslení. To bylo dříve nemyslitelné a to jsme neznali. Takto upravené tratě, to je si myslím hlavní přínos současnosti“

A myslíte si, že je to dobře? Přeci jen nebylo kouzlo ty tratě takto projíždět sám?

„Ono to má dva úhly pohledu. Musím říci, že bylo vždy skvělé jezdit celou zimu po tratích, u které víš, že sis ji projel sám. A když občas i lyžaři říkali, jak jsem to letos skvěle projela, bylo to super. A taky si i stěžovali, kde mi letos ujela lyže a je to širší. To Bylo vždy super. Ale na druhou stranu občas projíždět ty tratě nebyla úplně procházka růžovou zahradou. Občas bylo někde málo sněhu nebo byly přes trať různé překážky. Vůbec nejhorší na tom bylo, když se ty tratě projely a poté se po nich prošli nějakí turisté, nebo děti, kteří opodál „pekáčovali“. To se poté muselo počkat, než ty stopy zachumelí a mohlo se to projet zase znovu.“

Myslíte si, že jsou v současné době tratě projížďeny dobře? Dobře projeté vždy když napadne?

„Ano musím říci, že tuto práci odvádí BKL dobře. Vždy, když napadne dostatečný počet sněhu, jsou hned od skútru projeté tratě.“

Vyhovuje vám profil současných tratí?

„Tak oni se ty tratě zase tolik nezměnili. Jen je udělaný daleko větší okruh pod homolí. Je tam více zatáček a více bloudění. To jsme my nedělali, z tohohle by se nám asi i zamotala hlava. Ale jinak jsem s tratěmi velice spokojená.“

Co říkáte na tratě pod umělým osvětlením?

„Myslím, že je to naprosto skvělá věc. Pro mě od doby co jsem důchodu již tedy trochu zbytečná, jelikož si stihnu vždy zalyžovat za denního světla, avšak pro lidi, kteří pracují déle nebo za prací dojíždějí což je u nás velice obvyklý jev, je to určitě prima.“

Takže tyto tratě již nevyužíváte?

„Jak jsem již říkala, třeba letos jsem na běžkách ještě ani nestála. Ale vloni jsem tam občas jezdila, třeba například s vnučkou když přijela z Broumova ze školy, tak jsme se jeli projet.“

A vnučka tyto tratě využívá?

„Ano, ta když přijede ze školy a nemá na druhý den moc úkolů, tak vezme běžky a jezdí se projet.“

Tratě, které jsou pod umělým osvětlením lze využívat však jen 3x týdně, nemyslíte si, že je to málo?

„Já myslím, že to stačí. Ono to osvětlení jistě stojí dost peněz a myslím že 3x týdně je dost. Ono vždy když kouknu z okna a tratě svítí, vždy je na nich nějaký lyžař. Jen si myslím, že je škoda, že to není více využíváný „cizincema“ nebo lidmi z okolí, jelikož je to opravdu skvělá věc.“

Co by se podle vás ještě mohlo zlepšit, co se týče lyžování v Machově? Co vám například chybí nebo co byste změnila?

„Hlavně by se mělo změnit prostředí vleku. Jelikož zde máme nádherný vlek, ale ochranáři nám ho nechtějí nechat zasnežovat, a tudíž je využíván tak maximálně 3 týdny do roka. A co se týče běžek, tak si myslím, že si zde lidé nemají na co stěžovat. Mě jediný co teď chybí, jsou zdravá kolena, abych mohla zase běžkovat.“

V dotazníku jsem se respondentů ptal, zda-li by uvítali nějaký informační panel v okolí trati. Chtěl bych se vás zeptat na váš názor na tuto věc.

„Dotazník mi ukazovala vnučka, tudíž jsem ti ho vyplnila také. A zrovna tento nápad mi přišel super. Hlavně pro cizince, kteří to tu moc neznají, anebo pro Poláky to bude veliký přínos. Avšak se bojím, aby na zrealizování takového panelu bylo dostatek financí, přeci jen v současné době je již vše hodně drahé.“

A kde by se vám osobně líbil takový panel?

„Mě osobně by se nejvíce líbil u československého hřbitova, jelikož tam lidé dost parkují a tudíž by to měli hned na startu. Ale rozhodně si také myslím, že by se měl objevit v Dolečku u boudy, jelikož tamtudy jezdí snad každý.“

Mou poslední otázkou je, zdali si pamatujete závody, které se zde pořádaly dříve?

„Ano, samozřejmě, že pamatuji. Dříve to byly daleko větší akce, které vždy hýbaly celou obcí. Pamatuji si, že vždy k tomu byly nějaké kulturní doprovodné akce, například plesy, vystoupení různých hudebních kapel atd. Dokonce zde jednou vystoupil i Karel Gott v jeho počátcích, ale to si nejsem jistá, zdali bylo součástí závodů.“

11.1 Zhodnocení rozhovoru

Tento rozhovor měl posloužit především k porovnání situace z minulosti a současnosti. Porovnání možností lyžování v pohraniční sudetské oblasti. Jak to zde vypadalo za jiného režimu, či jak moc se změnila situace s otevřením hranic.

Myslím, že pohled paní Čejchanové na lyžařskou situaci je v současné době pozitivní. Hlavně se jí líbí moderní upravenost tratí a jejich propojení s Polskem. Avšak jak paní Čejchanová říkala, o většinu tratí poblíž hranic se starají Machovští lyžaři.

Z mého pohledu je nejzajímavější ta část, kde nám popisuje, jak se dříve projížděli tratě. Musím říci, že to bylo velice zajímavé, jak si vlastně lidé vždy poradili s tratěmi a vždy si je udělali přesně tak, jak chtěli.

V poslední otázce mne dost překvapila oblíbenost závodu z dřívější doby, jelikož v dnešní době, když se v Machově konají nějaké závody, nic zvláštního se neděje. Myslím si, že většina lidí zde ani netuší, že se nějaké závody vůbec konají.

12. Dotazníkové šetření

Dotazník je zaměřen na zimní rekreaci v Machově. Tématy jsou běžkařské tratě, jejich návštěvnost, infrastruktura a medializace. Jedná se především o shromáždění a analýzu potřebných dat, které by měly vést k budoucímu zlepšování podmínek právě na těchto tratích. Dotazník vznikl za spolupráce s BKL Machov, jehož členové vložili tento dotazník na své internetové stránky www.bklmachov.eu a svůj facebookový profil <https://www.facebook.com/bklmachov/?fref=ts>. Dále byl dotazník přístupný i na facebookovém profilu <https://www.facebook.com/dominik.sulc.1>, vyplňovali jej žáci ZŠ a MŠ Machov, zaměstnanci firmy Xavergen a.s., účastníci tzv. „Zpívánek“ v restauraci u Lidmanů a studenti oboru Aplikovaná geografie TUL.

Do této práce je dotazník zahrnut zejména s ohledem na budoucí rozvoj běžkařské turistiky v této oblasti. Zároveň by získané informace sloužili i v další vzájemné spolupráci s BKL, o kterou klub již projevil zájem. Například úroveň medializace tratí, jak je areál vnímám a využíván okolím (dostatečnost parkovacích míst, občerstvení, kvalita areálu). Přínosem by zároveň měl být pro informační panel, který se bude v rámci tohoto dotazníku i celé práce připravovat.

Dotazník byl nastaven především pro občany z Machova a jeho blízkého okolí. Pro lyžaře, kteří tento areál znají nebo na něj alespoň občas zavítají. Pro turisty, kteří se čas od času do Machova vydají, ať již za turistikou, jízdou na horském kole, horolezením či právě za běžeckým lyžováním. Doufejme, že otázky budou vypovídající a do budoucna se kladně projeví i v některých změnách na tomto areálu.

Jelikož tento byl dotazník volně přístupný na internetových stránkách, mohl ho vyplnit prakticky každý, tudíž některé otázky nemusejí být vždy zcela vypovídající o současném stavu.

Pokud se zaměříme na celkovou strukturu dotazníku, nalezneme zde celkem 16 otázek, z nichž jich je 13 plně uzavřených, pouze s možností výběru jedné odpovědi, dvě otázky jsou uzavřené, avšak s možností doplňující odpovědi a pouze jedna je zcela otevřená.

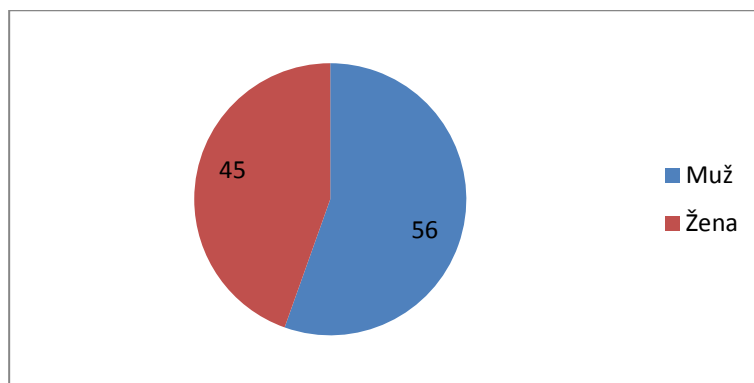
Nachází se zde i otevřená otázka s možností doplňujících odpovědí. Jedná se o otázku č. 6, která se respondentů táže, jestli využívají k běžeckému lyžování převážně Machovské tratě či nikoliv.

Při využívání těchto tratí, stačilo zaškrtnout ANO, v opačném případě jsem žádal o doplnění, jaký areál k této volnočasové aktivitě využívají. Druhým dotazem tohoto typu je otázka č. 8. Právě zde je dotazováno, na kterém místě by lidé nejvíce uvítali informační panel. Na výběr je dáno ze tří možností. Pokud by se respondentů nezamlouvala ani jedna z nich, měli zde možnost doplnit jiné místo, které by se jim pro umístění panelu zamlouvalo. Tímto přímo navazuje na předchozí otázku č. 7, která zjišťuje, zdali by dotazovaní vůbec uvítali někde v okolí trati informační panel.

Jedinou zcela otevřenou otázkou byla otázka poslední a to otázka č. 16. Její cíl je objasnit, zda lidé využívají více areál v nedalekém polském městě Karlow, či raději upřednostňují areál v Machově a proč. Jelikož je zde po respondentech požadováno zároveň zdůvodnění jejich odpovědí, bylo vhodné poskytnout jim volné pole působnosti a právě tuto otázku ponechat jako otevřenou.

Vyplňování tohoto dotazníku trvalo zhruba 3 týdny. Za tuto dobu na něj odpovědělo celkem 101 respondentů. Z celkového počtu odpovídajících bylo 56 mužů, přepočteno na procenta 56,8% a 42 žen to jest 43,2 %. Výhodou je, že poměr mužů a žen je téměř poloviční, což zajišťuje prakticky stejnoměrné zastoupení obou pohlaví. Výhodou tohoto rovnoměrného zastoupení se jeví možnost objektivního srovnávání odpovědí, kritiky, chvály i přání, jak mužů, tak žen.

Otázka 1 : Pohlaví

Graf 1: Pohlaví

Autor: Dominik Šulc

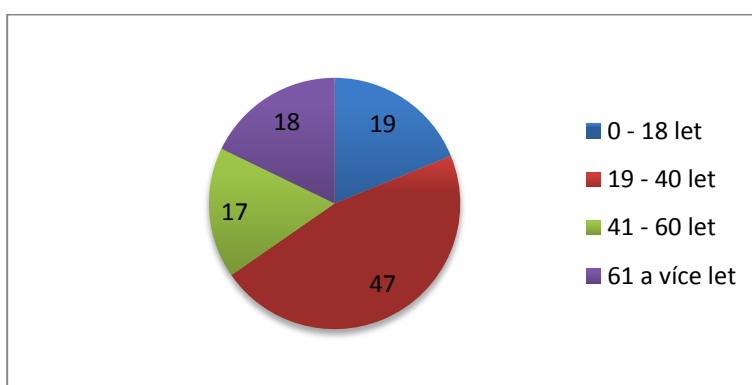
Podle věkového rozdělení respondentů vznikly 4 kategorie. První kategorií jsou děti a mládí ve věku od narození (0 let) až do dospělosti (18 let).

Druhou věkovou skupinu tvořili lidé od 19 do 40 let. V této kategorii je očekáván názor studentů, lidí, kteří začínají pracovat a lidí, kteří si začínají zakládat rodiny. Další skupinu tvoří lidé ve věku od 41 let až do 60 let. V této skupině se zjišťuje, jak velký mají lidé v tomto věku zájem o běžecké lyžování, či jestli si na něho najdou volný čas.

Poslední skupinu tvoří starší lidé a senioři, ve věku 61 a více let. Zejména v této věkové skupině se nachází většina dotazovaných, kteří mohou srovnávat úroveň současných běžeckých tratí v Machově s jejich podobami v minulosti. Z toho důvodu jsou právě tyto odpovědi velmi podnětné a lze z nich vyhodnotit, jakým směrem se prozatím místní běžkařský sport ubírá.

Při podrobnějším pohledu na výsledky této otázky, zjistíme, že ze 101 respondentů se jich nejvíce pohybovalo ve věku mezi 19 – 40 lety, druhá byla kategorie 0 - 18 let, na třetím místě co do počtu bylo 61 let a více let a nejméně respondentů se pohybovalo mezi 41 – 60 lety. Při převodu těchto výsledků na konkrétní procenta a celkové počty zjistíme, že ve věkové kategorii do 18 let odpovědělo celkem 19 lidí, což činí celkem 18,8 % všech odpovídajících. Ve věku 19 – 40 let odpovědělo celkem 47 lidí a to je 46,5 %. V další věkové skupině tedy od 41 do 60 let je 17 respondentů a tvoří celkem 16,8 procent a poslední tedy 61 a více let bylo celkem 18 odpovídajícím, což je 17,8 % z celkového počtu.

Otázka 2: Věková struktura

Graf 2: Věk

Autor: Dominik Šulc

Poslední rozdělení, které bylo v dotazníku, byla vzdálenost bydliště od Machova.

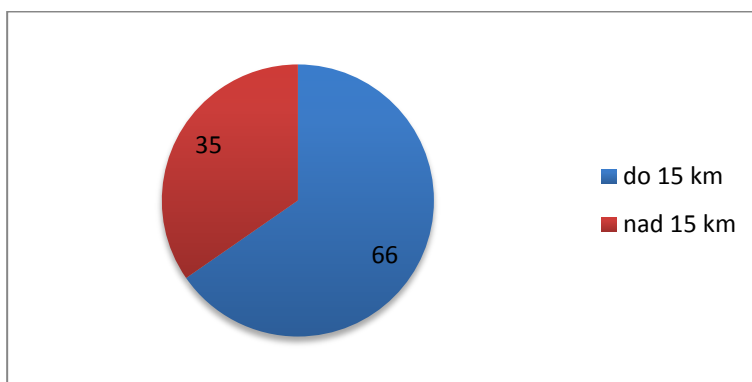
Posledním faktorem při dělení do skupin, byla vzdálenost bydliště dotazovaných od Machova. Tento ukazatel je pravděpodobně nejdůležitější z pohledu rozvoje cestovního ruchu. Otázka se přímo táže, zdali respondent bydlí do vzdálenosti 15 km od městyse Machov. Jejím cílem je snaha zjistit, zda jsou lidé v Machově s místními tratěmi v obci spokojeni a využívají je, či raději dojíždějí do jiných areálů. Zároveň se zde pokusím zjistit z jakého důvodu tomu tak je.

Na druhé straně otázka zodpoví, jaký mají lidé v obci o běžecké lyžování zájem a jestli si myslí, že je zde pro tuto volnočasovou aktivitu dobrá infrastruktura.

Výsledkem by mělo být zjištění, jak vychází areál v Machově kvalitou, poskytováním služeb, ubytování atd. v porovnání s ostatními areály v blízkém okolí či po celé České republice. To je rozhodující faktor, zda lidé, kteří to mají k tomuto areálu dál než 15 km i přesto pojedou za „běžkami“ do Machova, či k tomuto účelu využijí jiný areál.

Při pohledu na konečná čísla zjišťujeme, že celkem 66 respondentů bydlí ve vzdálenosti do 15 km od městyse a pouze zbylých 35 respondentů má bydliště ve větší vzdálenosti. Procentuálně vyjádřeno je celkem 65,3 % odpovídajících téměř „místních“, což je pro účel tohoto dotazníku velice kladná informace. Zbylých 34,7 % vyplňujících je odjinud což je zapříčeno převážně tím, že tento dotazník vyplňovali také studenti TUL, kteří pocházejí z různých míst naší republiky.

Otázka 3: Vzdálenost respondentů od obce Machov

Graf 3: Vzdálenost bydliště respondentů

Autor: Dominik Šulec

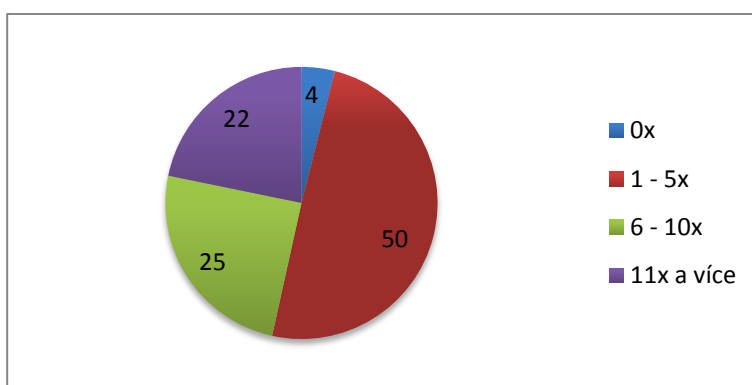
Pokud si probereme postupně všechny otázky, tak č. 1, celkově tedy čtvrtá, se tázala lidí: „Pokud počasí dovolí, jak často za sezonu vyjízďíte na běžky?“. Odpovědi jsou rozděleny opět do 4 kategorií.

První odpověď byla 0x tedy vůbec, druhá byla 1 – 5x, kde je bráno, že lidé jsou buď příležitostnými lyžaři, mají jiné aktivity, nebo jim chybí volný čas.

Další možností bylo 6-10x což je kategorie, kdy lidé převážně rádi běžkují avšak čas, či počasí jim nedovolí častější intervaly. Čtvrtou a poslední možností bylo 11x a vícekrát, kdy se ukázalo, že respondent je vášnivý běžkař a jejich odpovědi byly brány tudíž velmi vážně a bude k nim hodně přihlíženo v budoucnu.

Procentuální zastoupení odpovědí na četnost běžkování za sezonu ukázalo, že téměř polovina dotázaných běžkuje 1 – 5x. Celkem takto odpovědělo 50 respondentů, což činí 49,5 %. Druhé nejvyšší zastoupení mělo 6 – 10x s celkem 25 odpověďmi, to dělá 24,8 %. 22 odpovědí má možnost 11x a více a pouze 4 odpovědi má odpověď 0, tedy neběžkují vůbec.

Otázka 4: Kolikrát za zimní sezonu vyjedete na běžky, pokud je příznivé počasí?

Graf 4: Četnost výjezdu na běžky

Autor: Dominik Šulc

Při analýze odpovědí respondentů dle pohlaví a věku na tuto otázku, zjistíme, že odpověď 11x a více, kterou zvolilo 22 lidí, tvořilo z převážné většiny mužské zastoupení. Pouze 4 ženy odpověděly, že jezdí na běžky 11x a častěji během zimní sezony. Respondenti, kteří uvedli, že na běžky nechodí nikdy, mají dle pohlaví poloviční podíl mužů a žen. Jednalo se v tomto případě konkrétně o 2 muže a 2 ženy.

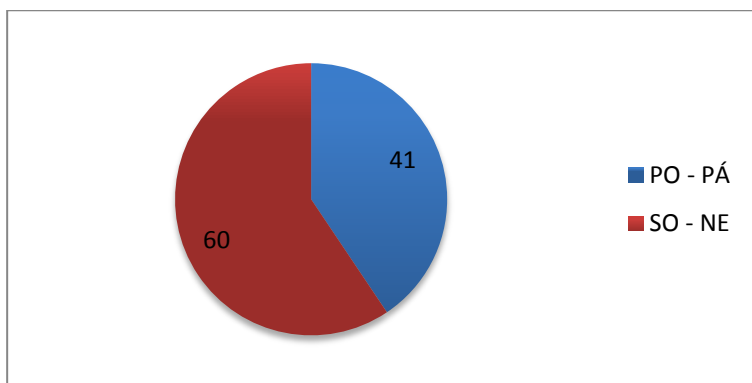
Avšak co se týče věkového struktury tohoto dotazu, bylo to velice pestré. U žádné z otázek nijak výrazně nepřevyšovala jedna věková kategorie nad druhou. Pokud tedy bereme v potaz, převažující část odpovídajících mezi 19 – 40 lety. Avšak i to je bráno lehce s rezervou, jelikož tato věková skupina převyšuje všechny ostatní v počtu zástupců.

Další otázka byla zaměřovaná hlavně na dobu, kdy lidé nejčastěji vyjíždějí za běžeckým lyžováním. Přesné znění dotazu „Jaké dny převážně využíváte k běžkování?“ je rozděleno na dny v týdnu (PO - PÁ) a víkend (SO – NE). Tyto odpovědi jsou velmi důležité hlavně z pohledu úpravy tratí. Měly by sloužit BKL Machov jako důležitá informace, kdy lidé chodí na běžky více a kdy naopak méně. Zda je například vůbec v Machově nutné upravovat tratě během pracovních dní, zda jsou aktivně využívány a prostředky na jejich úpravu nepříjdou nazmar. V takovém případě by bylo rozumnější použít tyto peníze na nutnější věci.

Dále by se tato otázka dala rozdělit například podle dní i hodin, kdy nejčastěji tratě využívají. Zda lidé v týdnu chodí raději do Machova, jelikož přijdou později z práce a již se jim nechce dojíždět do vzdálenějších středisek. Naopak jestli o víkendu zajíždějí raději do jiných areálů, či z důvodu brzkého stmívání v zimním období pouze lidé využívají tratě, které jsou v Machově pod umělým osvětlením. Ale to jsou případné otázky do dalších dotazníků či studií.

V tomto šetření bylo pouze zjišťováno, kdy převážně lidé jezdí na běžky. Vyšli z toho tyto výsledky: ve všední dny (tedy od pondělí do pátku), chodí na běžky celkem 41 respondentů, což je 40 %, avšak o víkendu (v sobotu a neděli), se věnuje běžkování celkem 60 respondentů, což činí 60 %.

Otázka 5: Jaké dny převážně využíváte k běžeckému lyžování?

Graf 5: Dny využívané k běžeckému lyžování

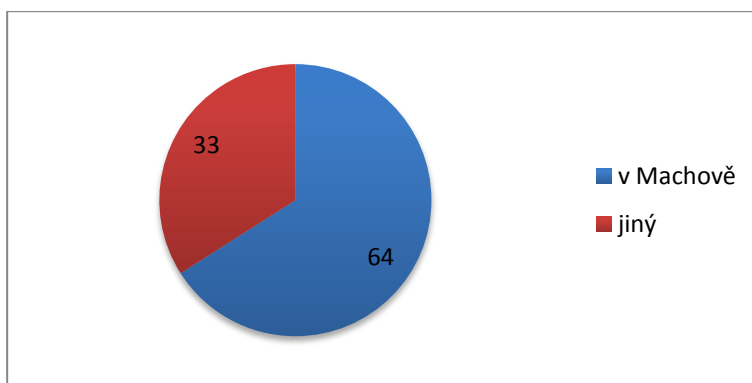
Autor: Dominik Šulc

Z těchto výsledků je průkazné, že většina lidí chodí na běžky převážně o víkendu. Toto dokazuje, že tratě by převážně v tyto dny měly být řádně upraveny a připraveny pro běžkaře.

O otázce č. 6 již bylo psáno výše. Avšak teď si ji zhodnotíme z pohledu čísel. Jedná se o první otázku, která má i otevřenou odpověď „Využíváte k tomuto účelu převážně tratě v Machově?“. K tomuto účelu je samozřejmě myšleno k běžkování. Na tuto odpověď se dalo odpovědět buď „ANO“, nebo mohl respondent napsat jakýkoliv jiný areál, který k tomuto účelu využívá.

Z celkových 101 odpovědí na tuto otázku odpovědělo pouze 97 respondentů. 64 lidí odpovědělo, že využívají převážně machovský areál, 33 respondentů údajně využívají jiné areály. Pokud se soustředíme, které areály zde byly zmíněny jsou to například tratě v Harrachově, Jizerských horách, Karlowě, Polici nad Metují, či ve Slaným. Tyto odpovědi jsou dány převážně tím, že tento dotazník vyplňovali i lidé, kteří studují v Liberci a ti tudíž využívají spíše tratí a areálů v místě svého bydliště.

Otázka 6: Využíváte k běžkování převážně areál v Machově nebo využíváte nějaký jiný?

Graf 6: Využívání areálu

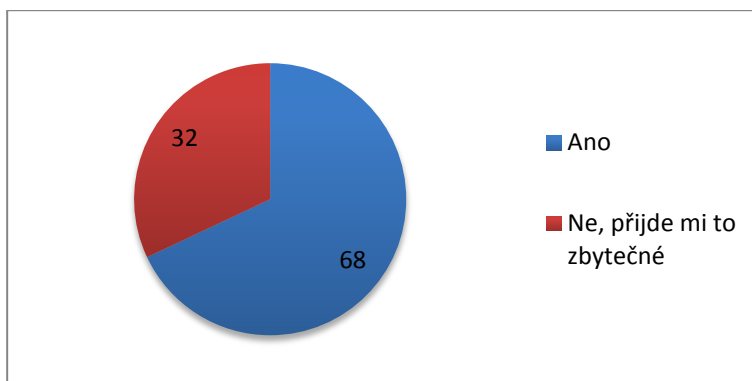
Autor: Dominik Šulc

Jedna z dalších otázek „Chtěl/a byste informační panel, který by byl někde na trati a pomáhal vám s orientací, nebo se jen rozhodnout, kterou trať si vybrat? (Pokud ne, přejděte na otázku č. 9)“, byla velmi důležitá při zpracovávání teoretické části. Tento dotaz směřuje k tomu, zda by si lidé přáli někde po trati či v jejich okolí informační panely. Informační panely neboli nějaké mapové postery, které by poskytovaly informace, kde se právě nachází a jaké tratě jim jsou v okolí k dispozici.

Obsahovali by jak náročnost a délku tratí, tak například i možnost občerstvení, či nějakých přístřešků a odpočívadel. Podobné panely se již velmi osvědčily v mnoha známých lyžařských střediscích (např. v Jizerských horách, v Harrachově apod.)

Na tuto otázku odpovědělo celkem 100 lidí. Ze 100 lidí odpovědělo celkem 68 (68%), ANO, přáli bychom si mít někde po trati informační panel a 32 lidí (32 %) odpovědělo NE, protože jim to přijde zbytečné.

Otázka 7: Chtěl/a byste informační panel, který by byl někde na trati a pomáhal vám s orientací, nebo se jen rozhodnout, kterou trať si vybrat?

Graf 7: Informační panel

Autor: Dominik Šulc

Další otázka byla již více konkrétní, právě kvůli zmiňovanému informačnímu panelu. “Kde by se vám případný informační panel hodil nejvíce? (může být více odpovědí, či dopište nejvhodnější místo, které vás napadne)“. Tuto otázku mohli přeskočit respondenti, kteří odpověděli, že jim informační panel přijde zbytečný, proto je na tuto otázku pouze 88 odpovědí. Po konzultaci s členy BKL byly navrženy 3 místa, která by pravděpodobně přicházela nejvíce v úvahu, s ohledem na požadovaná kritéria.

Prvním místem je „U Kukuldy“. Panel je pojmenováno podle restaurace Kukulda, která se zde nachází. Tento prostor se jeví jako výhodný bod považovaný za začátek, či konec tratí. Nachází se nedaleko parkoviště a autobusové zastávky, zároveň nabízí možnost občerstvení v již zmiňované restauraci, což by poskytovalo výhodu pro turisty. Místní obyvatelé, díky znalosti okolí nastupují na trať přímo v okolí svých obydlí.

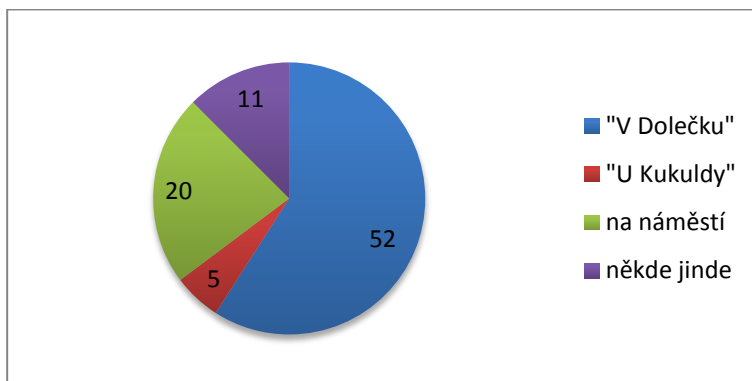
Druhým místem je „Na náměstí“. Zde se nachází centrum obce a téměř všechny důležité body (lékař, knihovna, restaurace, autobusová zastávka, škola, obecní úřad, samoobsluha). Takto umístěný panel by mohl přilákat na běžky i obyvatele, kteří běžkují minimálně nebo vůbec, ale mají zájem se lyžování začít, byť jen rekreačně věnovat. Panel je upozorní na nově vytvořené, či již stávající a závodní tratě. Popřípadě si jen všimnou panelu a projeví větší zájem o běžkování, nebo to doporučí známým a kamarádům. Přeci jen na vesnici není tolik možností volnočasových aktivit, jako například ve městech. Dalším kladem takto umístěného panelu, by byla výhodná pozice vůči turistům, jelikož do Machova jich zavítá každoročně poměrně velký počet. Nejčastěji jsou to turisté a cyklisté, kteří využívají profily místních kopců či krásu a rozmanitost zdejší přírody. Vzhledem k poloze Machova, jež přímo sousedí s Polskou republikou je značné procento těchto turistů polské národnosti. Ti často míří právě do centra obce, kde se nachází již zmiňovaná restaurace a samoobsluha. Z tohoto důvodu se jeví jako vhodné umístit tento panel právě sem. Výhodou se jeví i překlad textu do polského jazyka. V přímém sousedství Machova na polské straně se nachází krásný a hojně navštěvovaný lyžařský areál Karlow, tím se nabízí navázání oboustranně výhodné spolupráce mezi těmito středisky.

Třetím a také posledním místem, které bylo předem připraveno se nazývá „V Dolečku“. Toto místo bychom mohli označit za středisko běžeckého lyžování v Machově. Odtud vedou do okolí všechny Machovské tratě. Právě zde začíná i uměle osvětlený okruh, jenž velmi výrazně ovlivňuje využitelnost upravených běžkařských tratí. Prodlouží možnost běžkování denně až o 3 hodiny, což především zaměstnaní nadšenci tohoto sportu hojně využívají. Především zde probíhají tréninky dětí, které reprezentují BKL Machov. Zároveň na tomto místě stojí „budka“, odkud vyjíždí skútr i rolba na úpravy tratí. Jedná se celkově o nejznámější místo běžeckého lyžování v Machově. Má i velice výhodnou strategickou polohu. Je zhruba 800 metrů od centra, 250 metrů od skokanských můstků a 400 metrů od lyžařského vleku.

Čtvrtá odpověď byla u této otázky otevřená. Hlavně z důvodu poskytnutí lidem možnosti dopsat i jiná, zajímavá místa, která by je napadla a kde by tento informační panel mohl stát.

Při podrobném pohledu na počty odpovědí zjistíme, že nejvíce získala možnost „V Dolečku“ a to 52 hlasů, což činí 59,1 %. Druhé bylo „na náměstí“, kde by si tento panel přálo 20 lidí (22,7%). Jen pouze 5 lidem by se tento panel líbil „U Kukuldy“ a 11 lidí napsalo jiné místo. Mezi těmito místy bylo například U Homole, u hřbitova nebo u hranic s Polskem.

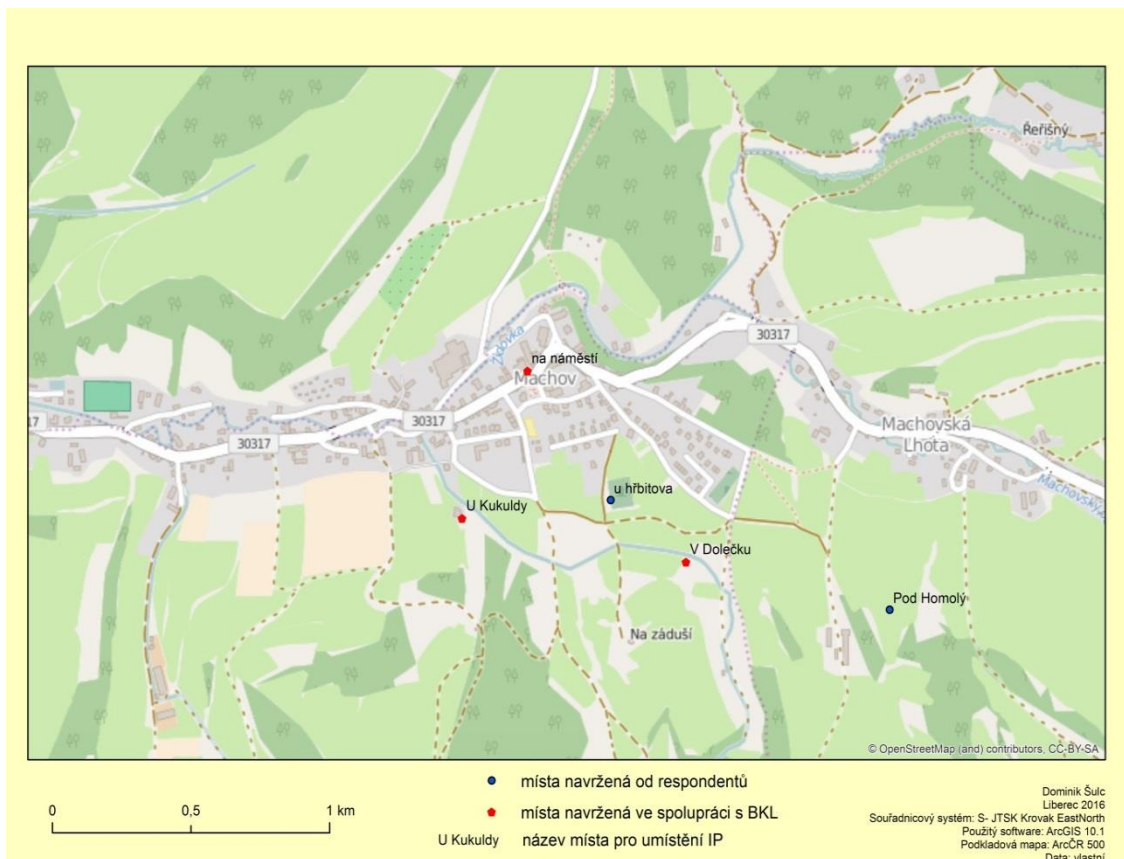
Otázka 8: Kde by se vám v Machově nejvíce líbil informační panel?

Graf 8: Pozice informačního panelu

Autor: Dominik Šulc

Výsledky této otázky nejsou nijak překvapující. Bylo očekávané, že nejvíce odpovědí bude mít Doleček, jelikož je to nejznámější místo. Jediné lehké překvapení bylo, že celkem hodně lidí hlasovalo pro náměstí, což nebylo úplně očekávané a spíše bylo předpokládáno, že bude preferována Kukulda.

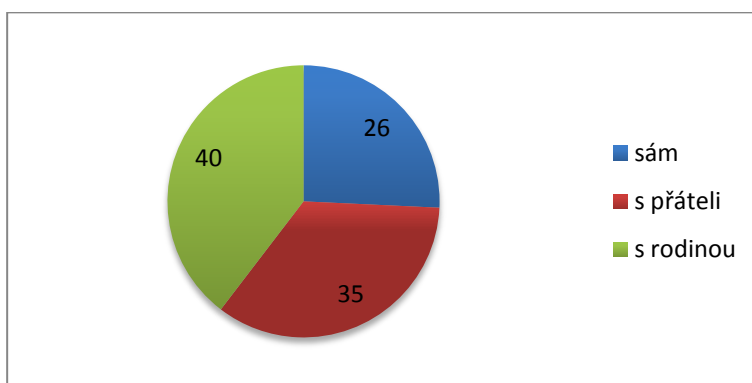

Mapa 7: Potencionální rozmístění informačních panelů

Následující otázka měla za hlavní cíl zjistit, zda lidé preferují spíše běžkování o samotě, či jej využijí jako čas strávený s rodinou či přáteli. Text dotazu zněl: S kým chodíte na běžky nejčastěji?. Respondentům se nabízely tři možné odpovědi. První „sám“, druhá „s rodinou“ a poslední „s přáteli“. S využitím těchto poznatků se počítá v budoucích projektech úprav a zkvalitňování tratí. Podle poptávky se mohou tratě postupně více přizpůsobovat rodinným výletům, či je navrhovat středně až více náročnější pro jedince, kteří se jdou vypořit nebo zatrénovat. Na tuto otázku odpovědělo všech 101 respondentů.

Nejčastější odpověď byla „s rodinou“, která obdržela celkem 40 hlasů (39,6 %), druhé bylo s přáteli, to získalo 35 odpovědí (31,5%) a nejméně hlasů dostala odpověď sám a to 26 hlasů (25,7 %). Avšak rozdíly mezi odpověďmi nejsou nijak veliké a tudíž se z nich nedají vyvozovat konečné závěry, které tratě preferovat a pro budoucí rozvoj je jednoznačně perspektivnější zaměřit se na tratě pro všechny typy lyžařů.

Otázka 9: S kým chodíte na běžky nejčastěji?

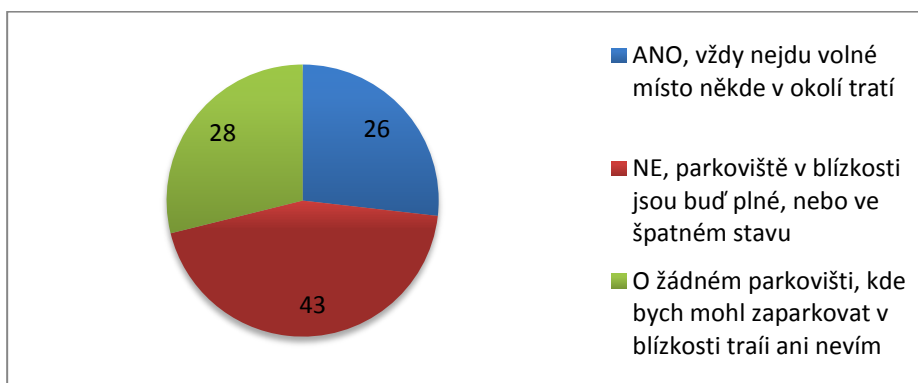
Graf 9: Společnost na běžkách

Autor: Dominik Šulc

Otázka číslo 9, je také první otázka, která je zaměřena na infrastrukturu tratí. Konkrétně se zajímá o parkovací místa v blízkosti tratí. Nabízí se námitka, že na vesnici lze zaparkovat téměř kdekoliv, avšak ne všude je toto místo upravené či příhodné. Proto je otázka nastavená následovně: „Když se rozhodnete jet autem do Machova na běžky, jsou podle vás parkovací místa v dostatečném množství a na dobrém místě?“. Na výběr bylo ze tří možností. První možnost zněla, ANO, vždy najdu volné místo někde v okolí tratí. Druhá možnost bylo NE, parkoviště v blízkosti jsou buď plné, nebo ve špatném stavu. A třetí možnost se nabízela, O žádném parkovišti, kde bych mohl zaparkovat v blízkosti trati ani nevím.

Na tuto otázku odpovědělo celkem 97 lidí. Nejvíce lidí, přesněji 43 lidí (44,3%) zvolilo možnost NE, parkoviště v blízkosti jsou buď plné, nebo ve špatném stavu. Poté měla 28 hlasů (28,9 %) možnost, o žádném parkovišti, kde bych mohl zaparkovat v blízkosti trati ani nevím. A nejméně hlasů, celkem 26 (26,8%) měla odpověď ANO, vždy najdu volné místo někde v okolí

Otázka 10: Když se rozhodnete jet autem do Machova na běžky, jsou podle vás parkovací místa v dostatečném množství a na dobrém místě?

Graf 10: Kapacita a kvalita parkovacích míst

Autor: Dominik Šulc

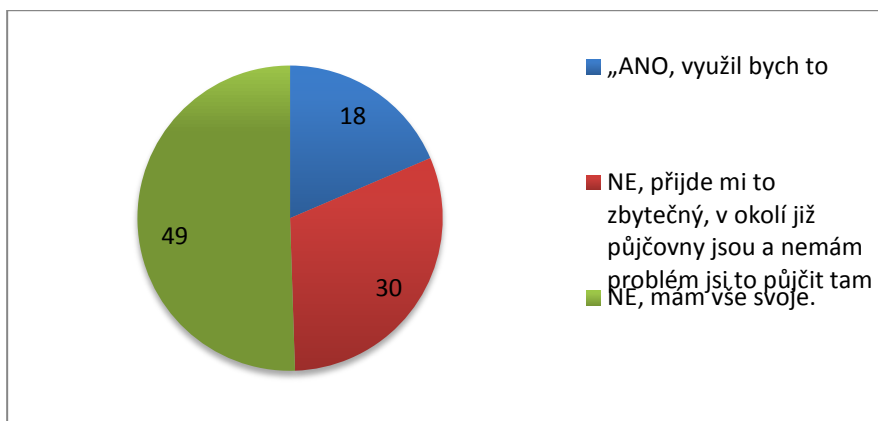
Tyto odpovědi poukazují na špatnou situaci ohledně parkovacích míst v dosažitelnosti tratí. Momentální situace týkající se tohoto problému je taková, že návštěvníci areálu svá auta parkují u krajů vozovek, na přilehlých loukách či polích. Tímto sice nijak zvlášť nenarušují dopravu v obci, avšak speciálně na tomto nedostatku je třeba do budoucna ještě velmi zapracovat. Minimálně by bylo třeba zkvalitnit značení parkovacích míst, jelikož 28 respondentů ani netuší, kde by měli parkoviště v Machově hledat.

Další otázka byla také zaměřena na infrastrukturu. Konkrétně na půjčovnu sportovního vybavení. V otázce se řešilo, zda by tato služba v Machově měla nějaký význam, jelikož se jedná o menší obec. Avšak na druhou stranu, tu nalezneme veliký potenciál pro jízdu na kole, lyžování i běžkování a ne každý má možnost, či potřebu si nakoupit potřebné vybavení, zvlášť pokud daný sport neprovozuje pravidelně. Právě tato skupina lidí velmi ocení možnost zapůjčení výbavy, kterou si ozkouší a později se rozhodne, zda se mu vyplatí zakoupené vlastní, či ne. V obci je však pouze zhruba 1000 obyvatel a půjčovny provozují různé firmy například v Náchodě či Hronově a tudíž je nutno zvážit využití a uplatnění této nadstandartní služby.

Otázka zněla: Líbilo by se vám, kdyby se v Machově otevřela nějaká půjčovna? (v létě kola, v zimě běžky, lyže a snowboard?). Na tuto otázku byly tři možnosti odpovědí. První byla „ANO, využil bych to“, druhá zněla: NE, přijde mi to zbytečný, v okolí již půjčovny jsou a nemám problém si to půjčit tam a třetí: NE, mám vše svoje.

Ze všech odpovědí mělo nejvíce hlasů odpověď třetí a to 49 hlasů (50,5 %), dále byla odpověď první, u které takto hlasovalo 30 lidí (30,9 %) a 18 lidí (18,6 %) hlasovalo pro odpověď číslo 2.

Otázka 11: Líbilo by se vám, kdyby se v Machově otevřela nějaká půjčovna? (běžky, cyklistická kola, lyže, snowboard)

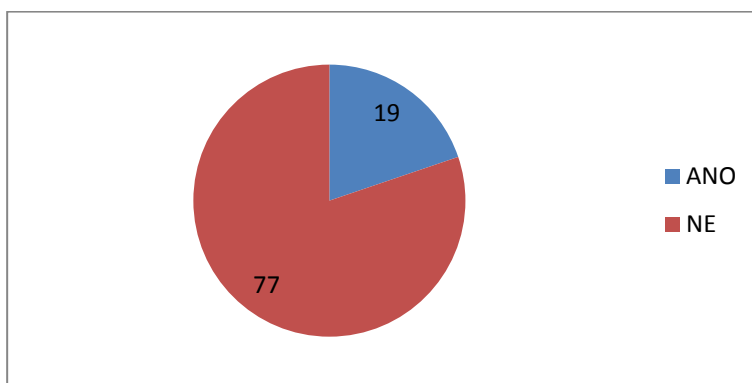
Graf 11: Otevření půjčovny

Autor: Dominik Šulc

Zázemí běžkařů, jejich možnost úkrytu před nepřízní počasí, bylo téma další otázky. Další otázka je zaměřena především na zázemí běžkařů, na jejich ochranu před nepřízní počasí, či možnost občerstvení coby doplnění energie. Otázka zní: Myslíte si, že jsou v okolí tratí v Machově snadno dostupná občerstvení a přístřešky?. Speciálně tento dotaz se týká nejvíce turistů. Místní obyvatelé to mají domů většinou kousek, a v případě potřeby se mohou zajet schovat domů. Občerství se, než jdou na běžky a hned jak skončí, mají možnost se znovu občerstvit v poměrně krátkém čase. Naopak turisté zpravidla velmi ocení možnost občerstvení. Často plánují delší, leckdy celodenní trasy, je pro ně nepraktické s sebou vozit větší množství jídla a pití, proto je pro ně o možnost občerstvení velmi potřebná. Nejen turisté, ale i místní občan, pokud plánuje jezdit celý den a nezatěžovat se dalšími věcmi nebo vozit batoh, tuto možnost využije a ocení.

Odpověďt bylo možné ANO nebo NE. Tato otázka měla nejjednoznačnější rozdíl v odpovědi ze všech otázek v dotazníku. Zatímco Ano zvolilo 19 lidí (19,8 %), tak NE zvolilo 77 lidí (80,2 %).

Otázka 12 : Myslíte si, že jsou v okolí tratí v Machově dobře dostupná občerstvení či přístřešky?

Graf 12 : Občerstvení a přístřešky

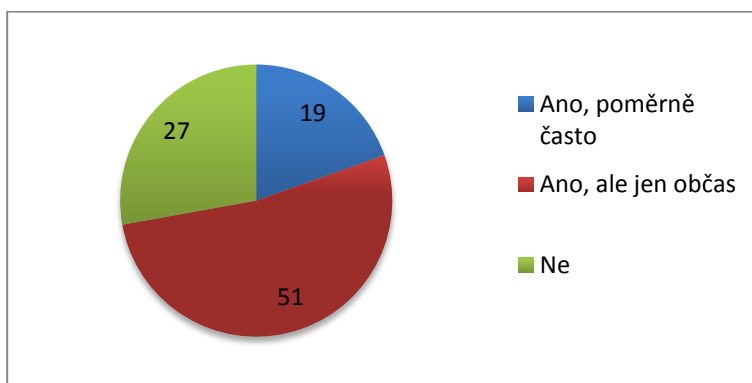
Autor: Dominik Šulc

Tato čísla jsou jasně vypovídající o stavu přístřešků či občerstvení v okolí tratí. Do budoucna se bude třeba zamyslet nad tímto tématem. Především zvážit zda by nebylo vhodné vybudovat někde na trati nebo v jejím okolí občerstvovací kiosek. Například s rychlým občerstvením, polévkou, pitím a přistaveným přístřeškem, který by poskytl eventuálně lidem ochranu před nepřízní počasí. V potaz je třeba vzít opět využitelnost takového zařízení a vhodné umístění. Sloužil by návštěvníkům během zimní běžkařské sezony, ale i během letní turistiky. Při vhodně zvoleném umístění by se mohl stát i příjemným důvodem k rodinné procházce s vidinou občerstvení a například zmrzliny.

Další otázka byla směřovaná na tratě s umělým osvětlením v Machově. Jelikož zde byla vybudována běžkařská trať s umělým osvětlením, která je jediná v okruhu zhruba 30 kilometrů, nabízel se průzkum o využití této trati. Otázka zní: Využíváte tratě pro běžecké lyžování v Machově, které jsou pod umělým osvětlením? Odpověď si bylo možno vybrat ze tří možností. První možnost byla: Ano, poměrně často, druhá byla, Ano, ale jen občas a třetí byla, že NE.

Nejvíce hlasů dostala odpověď Ano, ale jen občas, ta má 51 hlasů (52,6%), druhá byla odpověď NE, která má 27 hlasů (27,8 %) a nejméně hlasů měla odpověď Ano, poměrně často, a to 19 hlasů (17,6%).

Otázka 13 :Využíváte tratě pro běžecké lyžování v Machově, které jsou pod umělým osvětlením?

Graf 13: Využití tratě pod umělým osvětlením

Autor: Dominik Šulc

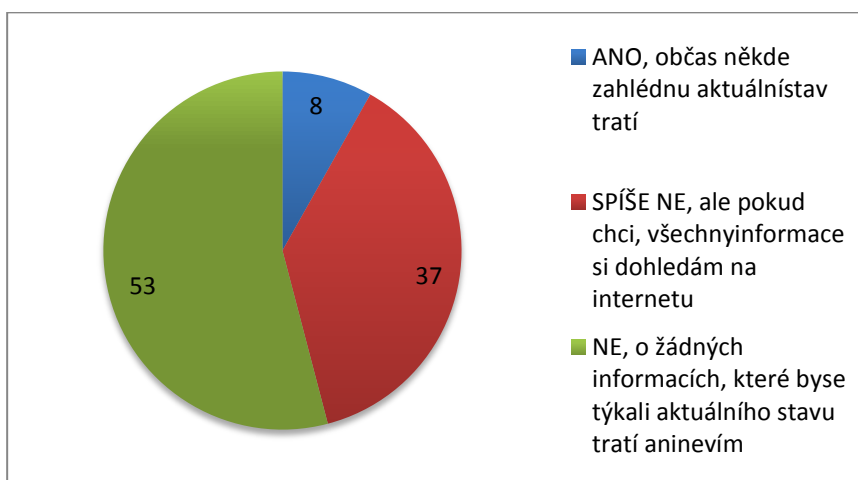
Odpovědi na tuto otázku jsou velmi překvapivé. Předpoklad byl, že lidé budou daleko více využívat tyto tratě. Očekávalo se, že pokud lidé v týdnu chodí z práce pozdě a už je tma budou hojně využívat k běžkování tyto tratě. Toto jsme předpokládali nejen u místních, ale i u nadšenců z blízkého okolí. Otázkou však zůstává, zdali lidé z okolí či i místní obyvatelé jsou o těchto tratích dostatečně informováni. Zda-li vědí, kdy jsou tyto tratě v provozu anebo dokonce, kde se vůbec přesně nacházejí. Avšak to už je téma pro další otázku.

Tato je zaměřena s ohledem na otázku předešlou a to jaká je vlastně celková medializace tratí v Machově. Především zdali vůbec existuje nějaká mediální informovanost a pokud ano, je-li dostatečně dostupná. Týká se stavu a upravenosti tratí, sněhových podmínek a podobně.

Otázka zní: Myslíte si, že je areál v Machově dostatečně medializovaný? (např. aktuální sněhové podmínky, upravenost tratí apod.). Odpovědi na tuto otázku byly opět 3. A to: ANO, občas někde zahlédnu aktuální stav tratí, dále SPÍŠE NE, ale pokud chci, všechny informace si dohledám na internetu a poslední byla NE.

Nejvíce lidí volilo odpověď, že NE, že o žádných informacích ani nevědí. Tuto odpověď zvolilo celkem 53 lidí (54,1 %), poté 37 lidí (37,8%) zvolilo odpověď, že Spíše ne, ale pokud chtějí, dohledají si potřebné informace a pouze 8 lidí (8,2%) zvolilo možnost, že ano, že je dostatečně medializovaný.

Otázka 14: Myslíte si, že je areál v Machově dostatečně medializovaný?

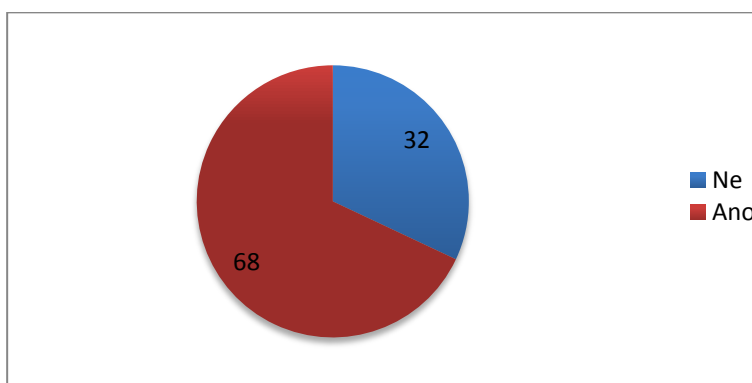
Graf 14: Medializace areálu v Machově

Autor: Dominik Šulc

Tyto odpovědi dokazují myšlenku, která byla vyřknuta při předchozí otázce. Mediální struktura Machovských tratí je na velmi špatné úrovni. To je první věc, která by se měla zlepšit, pokud chceme přilákat více turistů a běžkařů. Pokud přes 50 % lidí nikdy na internetu nevidělo žádné informace o Machovských tratích, je to na pováženou. Kdyby lidé měli lepší přehled o aktuálních sněhových podmínkách, upravenosti tratí, možnosti zavítat na osvětlený okruh, jistě by začal Machovský areál přitahovat větší pozornost a získal by si na popularitě. V době sociálních sítí široké mase veřejnosti užívající, není medializace až takový problém jako v minulosti. Problémem medializace těchto tratí zůstává jen rozpočet a ochota lidí zpopularizovat tento areál.

Poslední uzavřená a celkově předposlední otázka se týkala areálu v Karlově. V dotazníku se bylo respondentů tázáno, zdali využívají areál v Karlově či ne. Na tuto otázku odpovědělo 100 respondentů. Z toho 68 respondentů zvolilo možnost, že ne a jen 32 respondentů řeklo, že ano.

Otázka 15: Využíváte areál v Karlowě?

Graf 15: Využití areálu v Karlowě

Autor: Dominik Šulc

Poslední otázka byla jedinou otevřenou odpovědí z celého dotazníku. Otázka navazovala na předešlou otázku s tématem areálu v Karlowě. Otázka zněla: Využíváte areál v Karlowě více než v Machově? (napište odpověď + stručně důvod). Na tuto otázku odpovědělo jen 58 respondentů. Avšak i přes tento malý počet odpovědí byla vypovídající struktura odpovědí.

Odpovědi na tuto otázku by se daly rozdělit do dvou skupin. První skupinu tvoří odpovědi těch, kteří preferují spíše Machovský areál kvůli vzdálenosti. Většinou uváděli, že je Karlow moc daleko a že by to zabralo více času. Pokud budeme přímo citovat odpověď, tak ta zní „*Ne, je to pro mě daleko, i když je to za kopcem*“. Tato odpověď je pro první skupinu odpovědí naprosto vystihující.

Druhá skupina odpovědí se naopak zastává areálu v Karlowě. Důvody, proč lidé dojíždí raději do Karlova nežli do Machova, jsou především kvůli sněhovým podmínkám a upravenostem tratí. Například je zde odpověď: „*Ano, lepší upravenost tratí, hlavně na bruslení*“. Dále se zde objevovaly odpovědi ve stylu, že když není v Machově dostatek sněhu, lidé dojíždí do Karlova apod.

12.1 Zhodnocení dotazníkového šetření

Při zpětném pohledu na největší klady a naopak největší zápory, na které nás dotazník upozornil, pozastavíme se především u dvou témat. Prvním tématem je medializace areálu. Medializace tratí v Machově se zdá být největším problémem současnosti. Tato je naprosto minimální a zcela nedostačující. Nevyhovující je nejen co se obsahu těchto informací týče, ale především v jejich dostupnosti. Běžný turista většinou netuší, že tyto informace existují, ani kde je hledat. Do budoucna se počítá s projektem vedoucím k lepší medializaci tratí. Například zhotovením informačního panelu s odkazem na internetové stránky, které by obsahovaly tyto potřebné informace.

Druhým tématem, o kterém lze prohlásit, že jej respondenti hodnotili negativně, je dostupnost přístřešků a občerstvení. Tato otázka měla patrně nejvýraznější negativní hodnocení.

Mezi klady, které tento dotazník přinesl, rozhodně patří informačním panelu. Díky těmto údajům, vznikne v nejbližší době ve spolupráci s BKL Machov, informační panel. Jeho obsahem, budou mimo jiné i informace získané z dotazníkového šetření (trasa tratí a jejich rozdělení, infrastrukturu). Umístěn bude na pozici, kterou lidé nejčastěji volili v otázce č. 8. Náhled na návrh tohoto mapového posteru viz příloha č. 4.

13. Navrhnutí a zmapování tratí

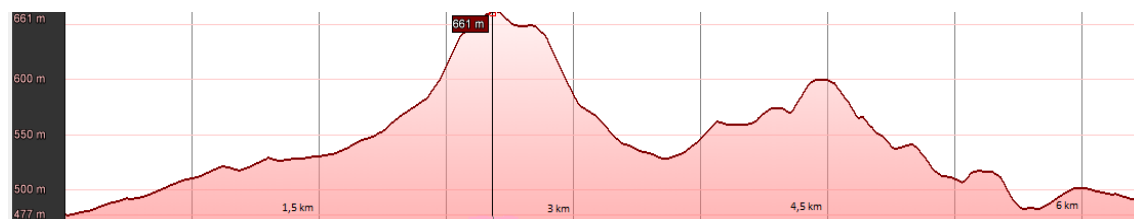
Z výsledků, které vznikly na základě realizačně – lokalizačních předpokladů, dotazníkového šetření a rozhovoru s paní Čejchanovou je zhotoven návrh tratí pro běžecké lyžování v Machově. Trať je rozdělena do tří okruhů.

První je pod umělým osvětlením. Tato trať je dle výsledků z dotazníkového šetření pravidelně využívána. Okruh vede od boudy kolem „mostečku“, kde se láme do mírného stoupání, poté kolem keřů až na druhou stranu a zde se opět láme k boudě. Měří zhruba 1200 metrů a je na mapě označen žlutou barvou. Tento okruh jste schopný odjet v průměru za 10 - 20 minut a je vhodný pro všechny kategorie. Hlavní využití tohoto okruhu je zejména v pozdních hodinách, kdy běžkařům zajišťuje příjemné osvětlení cesty.

Obrázek 7: Výškový profil žluté trasy

Druhý okruh je označen modrou barvou. Modrá barva ve většině lyžařských areálů značí okruhy, které jsou méně náročné, či které mají menší vzdálenost. Jsou nejčastěji využívány rodiny s dětmi. Trať vede od boudy v Dolečku, odkud se táhne kolem kravína až pod Homoly, dále ke krmelci kde se však otáčí a táhne se kousek podél hranic. Zde se napojuje na trať, která se vrací z Nouzína a společně navazují na zhruba 500 metrů dlouhou rovinu. Po této rovině se tyto tratě zase rozejdou a modrá se již vrací přes louky a z druhé strany kravína zpět do Dolečka. Měří zhruba 7 km a její zdolání trvá přibližně 1 – 1,5 hodiny. Okruh je určen pro rodiny s dětmi či příležitostné lyžaře. Jelikož profil této trati není nijak náročný a její převýšení je minimální.

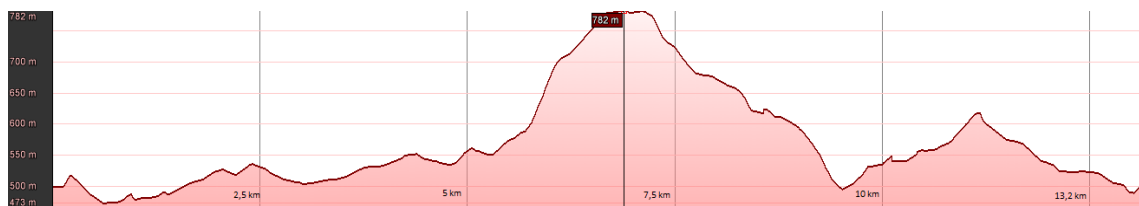
Obrázek 8: výškový profil modré tratě

Třetí a zároveň nejdelší okruh je značen červenou barvou. Červená ve většině areálů značí tratě, které jsou nejdelší a které nejsou určeny pro úplné rekreaty nebo rodiny s dětmi. Bývají to tratě náročnější jak co se vzdálenosti, tak i profilu týče.

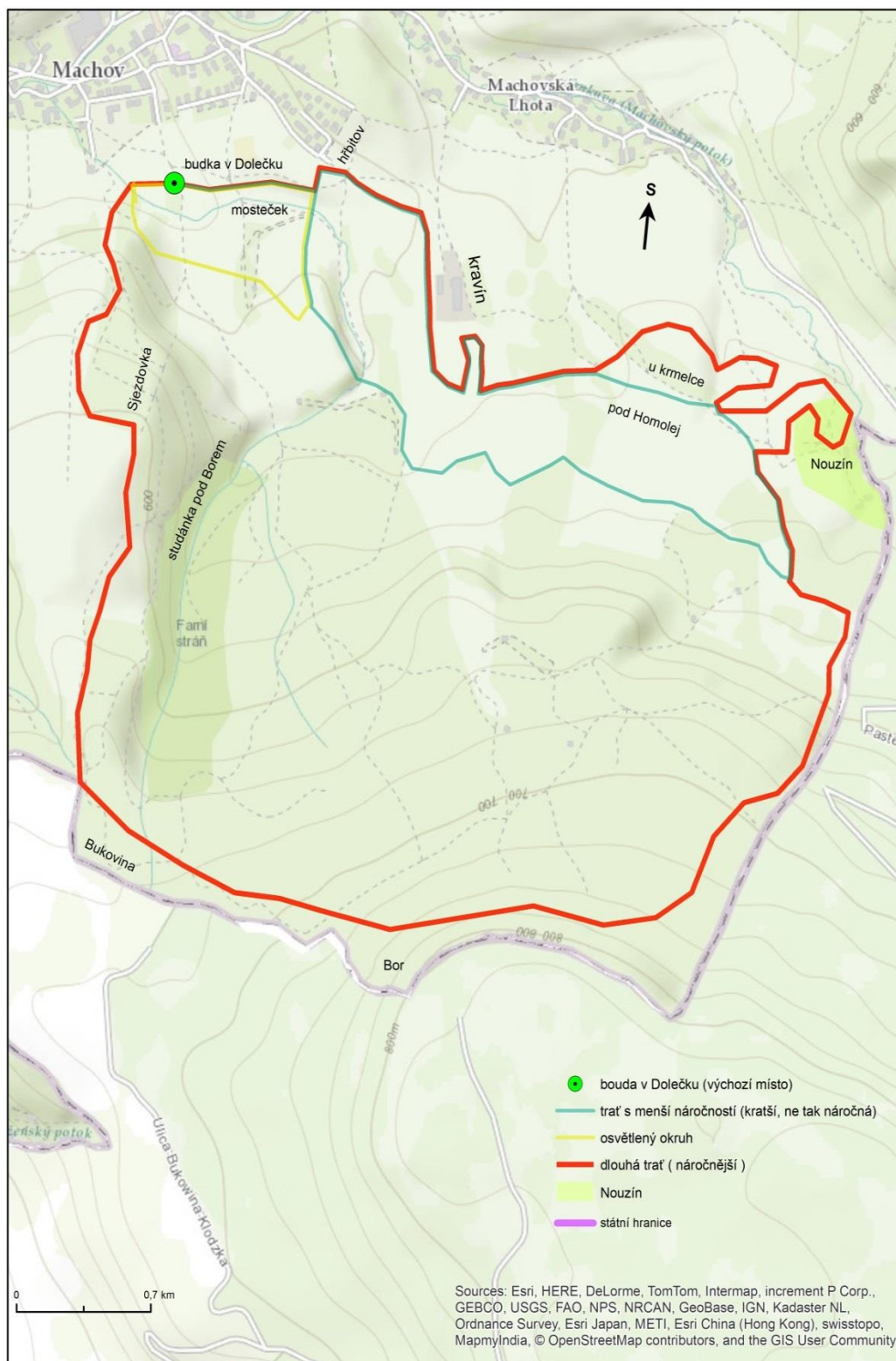
Okruh vede stejně jako přechází dva z Dolečka, nejprve začíná mírným stoupáním ke hřbitovu. Od hřbitova se line dlouhé stoupání až pod Homoly. Zde trať pokračuje až k Nouzínu, kde se krouží na louce před Polskem kolečko, které poté vrací trať k již zmiňovanému úseku pojící červenou a modrou trať. Avšak poté láme na druhou stranu směrem k táhlému kopci, který vede až na Bor. Z něho poté následuje mírné klesání až na vrchol Bukoviny.

Z ní okruh vede po louce a objede celou farní stráň. Za ní čeká další táhlá rovinka. Dále se již mírně klesá až ke studánce. Po ní se trať opět zlomí do kopce a vystoupá až na hřeben místní sjezdovky. Z ní se již trať dostane na tu část, kterou má společnou i se žlutým okruhem a následuje již jen krátká rovinka zpět do Dolečka.

Okruh má zhruba 13 km a lyžaři zabere jeho zdolání zhruba 2 – 3 hodiny podle trénovanosti. Má nejtěžší profil ze všech tří tratí. Je zde spousty výstupů, které s dlouhými rovinkami tvoří náročnost tohoto okruhu. Je určen spíše pro trénované lyžaře, kteří jezdí na běžkách častěji než-li jednou za sezonu.

Obrázek 9: výškový profil červené tratě

Mapa 8: Návrh běžeckých tratí v Machově

14. Čerpání dotací a přeshraniční spolupráce

Dotace v obci Machov si rozdělíme na dvě části. První oblastí dotací budou ty, které se týkají městyse a lidí v něm. Druhou oblast dotací budou tvořit dotace týkající se běžeckého lyžování.

V první řadě bychom si měli říct, že obec Machov je členem mikroregionu Policko. Ten funguje od roku 2002. Mikroregion Policko je oblast katastrů města Police nad Metují a sedmi obcí jeho bezprostředního okolí. Území je zhruba vymezeno čarou vedenou od hory Ostaš po hřebenu Broumovských stěn, dále po česko-polské státní hranici u obce Machov, k řece Metuji nad Hronovem a proti jejímu toku k Dědovu a zpět k Ostaši. (Policko, 2016)

Tento mikroregion čerpá dotace převážně z rozpočtu Královehradeckého kraje. Finance jsou z větší části na finanční podporu personálu. Městys Machov zde získává peníze ze dvou projektů. Prvním projektem je „Projekt profesionalizace Policka 2015“. Z tohoto projektu získal mikroregion v roce 2015 částku 40 000,- Kč. Cílem projektu Profesionalizace Policka 2015 je i nadále zajistit úspěšné fungování svazku obcí, které vede k rozvoji venkovského regionu Policka nejen na úrovni samospráv, ale především na úrovni obyvatel a turistů mířících do našeho regionu. Dalším projektem, který je dotovaný a týká se městyse Machov, je projekt „Drobné památky Policka“. Díky tomuto projektu se podařilo opravit celkem 6 vybraných sakrálních staveb. V Machově se jednalo o Machovský kříž. Dotace pro všech 6 památek byla v celkové výši 147 000,- Kč. (Policko, 2016)

Další skupinou, ve které se obec nachází je „MAS Stolové hory“ neboli místní akční skupina Stolové hory. Místní akční skupiny (MASky) jsou neziskové organizace, které zastupují zájmy občanů, neziskových organizací, podnikatelů a obcí. Kladou za cíl zlepšovat kvalitu života ve venkovských oblastech tím, že přinášejí do regionu peníze z EU. (MAS, 2016) Oblasti, které MAS zastupují, jsou Vytváření místních partnerství, volnočasové aktivity dětí a mládeže, komunitní práce, mezinárodní spolupráce, regionální výrobky a zaměstnanost v regionu. Peníze se MAS snaží čerpat z fondů regionálních, krajských, národních ale i z EU.

MASky mají operační program pro období 2014 – 2020. V tomto období mají 4 hlavní operační programy. Mezi tyto programy patří: Program rozvoje venkova, Integrovaný regionální operační program 2014-2020, Operační program Zaměstnanost 2014-2020 a Operační program Životní prostředí 2014-2020. (Svazek obcí, 2013)

Pokud se zaměříme na oblast dotací běžeckého lyžování, jedná se o program „Lyžařské tratě v Kladském pomezí“. Garantem projektu „Lyžařské běžecké trasy v Kladském pomezí“ je společnost pro rozvoj cestovního ruchu Branka, o. p. s. Údržba stop je spolufinancována z prostředků Královéhradeckého kraje. Branka o.p.s. spolupracuje se Správou Chráněné krajinné oblasti Broumovsko, se správou polského Národního parku Góry Stolowe a s mnoha dobrovolníky, kteří se v jednotlivých částech území starají o kvalitní údržbu stop. (Ski Kladské pomezí, 2016)

Peníze jsou čerpány převážně na nákup zařízení upravující stopy, na zaplacení potřebných pohonných hmot a zaplacení pracovníků, kteří tyto tratě upravují. V oblasti Machova tyto tratě upravuje Stanislav Jirásek. Ty jsou upravovány i na polském území avšak spolupráce mezi oběma stranami není dobrá a rozhodně by se dala do budoucna zlepšit. Například lepší propojitelností tratí, vzájemné spolupráci při úpravě tratí, či lepší vzájemné medializaci obou tratí. Na této spolupráci by jistě vydělaly obě strany.

Tratě jsou upravovány ve třech kategoriích, červené, modré a zelené. Tyto barvy jsou rozděleny dle priority údržby tratí. Nejvíce udržované a tzv. hlavní trasy jsou značené červenou barvu. U nich by mělo znamenat, že vždy když napadne sníh, tratě budou perfektně upravované. Modré tratě jsou tzv. méně důležité, zde záleží na sněhových podmínkách a časové dostupnosti po projetí červených tras. Poslední jsou zelené, u těchto tratí závisí jen na sněhových podmínkách. Většinou však zůstávají bez údržby strojovou technikou. Avšak je zde velká šance, že je projedou lidi před vámi. Informace o aktuální úpravě tratí, či jakou mázu daný den zvolit s přihlédnutím na dané podmínky můžeme najít na internetových stránkách www.ski.kladskepomezi.cz.

Jediná spolupráce, která plně funguje mezi Českou a Polskou stranou v ohledu zimní rekreace je dopravní obslužnost tzv. skibusů. Tyto skibusy jezdí pod společností CDS Náchod. Jsou rozděleny do dvou linek, červené a modré. Modrá linka jezdí trasu Náchod – Karlow (viz obrázek 10) a červená Náchod – Odolov (viz obrázek 11). Avšak ani tyto skibusy neskýtají mnoho nadšení, neboť jezdí pouze v soboty od prosince do února.

MODRÁ LINKA		
NÁCHOD - KUDOWA ZDRÓJ - KARLÓW		
TAM	ODKUD - KAM	ZPĚT
čas	odjezd • zastávky • příjezd	čas
12.15	Náchod, aut. st.	17.05
12.17	Náchod, Běloves, Ida	17.03
12.19	Náchod, CLO	17.01
12.20	Kudowa Zdrój, Slone, CLO	17.00
12.27	Kudowa Zdrój	16.55
12.38	Karlów, Błedne skały	16.40
12.50	Karlów	16.30

Jede pouze v sobotu od 26.12.2015 do 27.2.2016

Obrázek 10: modrá linka skibusu

Zdroj: Kladské pomezí, 2015

ČERVENÁ LINKA		
NÁCHOD - HRONOV - ČERVENÝ KOSTELEEC - ÚPICE MALÉ SVATOŇOVICE - ODOLOV		
TAM	ODKUD - KAM	ZPĚT
čas	odjezd • zastávky • příjezd	čas
9.00	Náchod, aut. st.	11.15
9.10	Velké Poříčí, pošta)
9.20	Hronov, aut. st.)
9.40	Červený Kostelec, aut. st.	11.00
9.50	Rtyně v Podkr., aut. st.	10.50
10.05	Úpice, most II. odboje)
10.15	Malé Svatoňovice, žel. st.	10.40
10.25	Odolov, hostinec	10.30

Jede pouze v sobotu od 26.12.2015 do 27.2.2016

Obrázek 11 :červená linka skibusu

Zdroj: Kladské pomezí, 2015

14.1 Návrh realizace projektu

Z nedostatků, které vzešly z dotazníkového šetření, vznikl návrh na realizaci projektu pro zlepšení propojení a lepší medializaci tratí na Česko - polském pohraničí Machov – Karlow. Projekt by měl zahrnovat lepší propojitelnost mezi tratěmi v těchto dvou obcích. Vytvoření vhodného okruhu, jenž by obě tyto obce spojoval v jeden delší běžkařský okruh.

Práce by se dále zabývala vytvořením potřebné infrastruktury v okolí této tratě (občerstvení, parkoviště, servis, odpočinkové přístřešky, toalety).

K lepšímu přehledu tratě by se mohly vytvořit informační panely pro orientaci turistů, které by byly alespoň ve třech jazycích (čeština, polština, angličtina). K jejich umístění by se vytvořilo dotazníkové šetření jak na polské tak i české straně. I tímto krokem by lidé zvýšili svůj zájem o tento projekt. Důležitým faktorem by bylo zvýšení a zkvalitnění medializace těchto areálů na opačných stranách hranic, aby turisté měli lepší přehled o tom, že se nějaký okruh připravuje a realizuje. Například upozorněním ve zpravodajích či rozhlasech, umístění projektu na internet či do rádia. Dále až by byl okruh hotov, by lidé měli mít přehled o kvalitě a úpravě tratí, o sněhových podmínkách nebo o volných parkovacích místech poblíž okruhu.

Tabulka 2 : Projektový záměr

PROJEKTOVÝ ZÁMĚR	
Typ projektu: investiční	
Název projektu / záměru	
Vytvoření běžkařského okruhu a zlepšení medializace běžkařských tratí na česko-polské hranici: Machov - Karlow	
Popis záměru	
Vytvoření okruhů a tratí propojujících obě střediska, vytvoření informačních panelů pro lepší orientaci zahraničních i místních běžkařů, společná úprava tratí, vytvoření potřebné infrastruktury	
Zdůvodnění realizace projektu	
Současná spolupráce těchto dvou areálů je i přes malou vzdálenost nedostačující	
Místo realizace projektu	
Machov (CZ), Karlow (PL)	
Potřebné náklady	
Pohonné hmoty na úpravu tratí, informační panely, reklamy pro lepší medializaci, výstavba infrastruktury (parkoviště, přístřešky, toalety)	

Zdroj: vlastní

15. Závěr

Bakalářská práce poskytuje ucelený přehled lokalizačních a realizačních předpokladů cestovního ruchu v městysu Machov a podává komplexní zhodnocení území z hlediska těchto aspektů. Výsledkem práce by měla být možnost potencionálního rozvoje rekreace na tomto území. Ta byla zaměřena převážně na zimní období s ohledem na běžecké lyžování. Práce nejen zjišťuje, zda je obec svým potenciálem schopna zajistit tento druh rekreace, ale zároveň odhaluje rezervy a nedostatky, které by se u toho mohly vyskytnout.

Neméně důležitým faktorem této práce tvoří dotazníkové šetření. V něm se bylo respondentů tázáno na vybrané otázky týkajících se běžeckého lyžování, areálu v Machově, jeho infrastrukturu a medializaci. Tento výzkum byl zaměřen na celkové vnímání respondentů na daný areál a jejich připomínky k jejich nedostatkům. Za nedostatky byly myšleny hlavně části medializace a infrastruktury. Výsledky dotazníkového šetření a jeho následný rozbor vedl k vytvoření návrhu běžeckých tratí v této oblasti a také vytvoření informačního panelu za pomoci mapového posteru.

Z výsledku lokalizačně-realizačních předpokladů vznikla analýza SWOT, která poukazuje na různé druhy kladů i záporů oblasti. Snaží se poukázat na věci, které by měly být vyzdvihnuty a na které si naopak bude muset dát areál do budoucna pozor.

Hlavní předpoklad pro rozvoj turismu v regionu je ukryt v přírodních hodnotách málo narušeném životním prostředí. Svým profilem se terén stává vysoce přijatelným pro budoucí rozvoj běžeckých tratí nejen v této obci, ale i v jejím blízkém okolí. Naopak záporným činitelem se stává špatná dopravní dostupnost a nedostatečná infrastruktura.

Trasy byly navrženy tak, aby vyhovovaly všem potencionálním turistům a to bez ohledu na věk či pohlaví. Jsou rozděleny dokonce i podle časové a kondiční náročnosti. Dále je navržen i postup pro lepší vzájemnou spolupráci mezi tratěmi v Machově a Karlově, tedy mezi českou a polskou stranou, které doposud nebyly zcela kompaktní. Pro zvýšení využití rekreačního potenciálu je zapotřebí zlepšit v první řadě medializaci tohoto areálu a na straně druhé jeho infrastrukturu.

Údaje, které se v této práci podařilo získat, byly analyzovány a následně bylo provedeno jejich vyhodnocení. Jelikož obec představuje dostačující podmínky pro rozvoj běžeckého lyžování, mělo by se usilovat o zvýšení jeho poptávky lepší medializací.

Všechny studie, údaje a informace vzniklé v této práci budou v budoucnu sloužit jako hlavní materiály pro realizaci projektu. Ten bude vytvořen za spolupráce s BKL Machov a z jeho dotací by se měl začít realizovat nový běžkařský areál. Plánovaný začátek je v roce 2017, avšak informace a data se budou sbírat již v roce 2016 (viz tato bakalářská práce).

Harmonogram stavby areálu vymezuje jeho dovybudování na rok 2018. V tom roce by se mohl v Machově vystavět areál přístupný pro všechny turisty a návštěvníky. Realizace tohoto projektu bude v budoucnu sloužit i jako inspirace dalším projektům podobného rázu, jelikož profil terénu a krásná příroda v okolí Machova má dostatečný potenciál nejen pro rozvoj zimní sportovní rekreace, ale dalších zajímavých projektů.

16. Zdroje

Literární

DEMEK, J., Demek a kol., 1965. *Geomorfologie Českých zemí*. 1. vydání. Praha: NAKLADATELSTVÍ ČESKOSLOVENSKÝCH AKADEMICKÝCH VĚD, ISBN 80-86064-99-9.

GÓRY STOLOWE A BROUMOVSKÉ STĚNY [1:25000]. 2000. 2. Hradec Králové: RYSO. ISBN 80-86176-06-3.

HAMARNEH, I., 2012. Realizační předpoklady turismu, *Geografie turismu*. 1. Praha: Tiskárny Havlíčkův Brod a.s., s. 28. ISBN 978-80-247-7546-3.

LINHART, J., PETRUSEK, M., VODÁKOVÁ, A., MAŘÍKOVÁ, H., 1996. *Velký sociologický slovník*. 1. Vyd. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-310-5.

QUITT, E., 1971., *Klimatické oblasti Československa*. Praha: Academia,.

VLČEK, V., 1964. *Zeměpisný lexikon ČSR*. Vodní toky a nádrže. 1. Praha: Academia. ISBN 20.000.

WILLIAMS, S., 2009. *Tourism Geography: A New Synthesis*. 2. London: Routledge. ISBN 9780415394253.

ZELENKA, J. a PÁSKOVÁ M., 2012. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde. ISBN 978-80-7201-880-2.

Internetové

Český statistický úřad, sčítání lidu, domů a bytů., 2011 [vid. 2016-04-10]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/otevrena_data_pro_vysledky_scitani_lidu_domu_a_bytu_2011_-sldb_2011

Drobné památky Policka. 2014. In: Policko [online]. Police nad Metují: GARMOND [vid. 2016-04-09]. Dostupné z: <http://www.policko.cz/userfiles/file/DSO/Skladacka.pdf>

HANUŠOVÁ, Markéta. 2013. Příroda Machovska. In: Broumovsko [online]. Broumov [vid. 2016-02-10]. Dostupné z: <http://www.broumovsko.cz/cs/machov>

Historie obce Machov. 2009. In: Městys Machov [online]. Machov [vid. 2016-03-09]. Dostupné z: http://www.machovobec.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=7&Itemid=20

GRASSEOVÁ, M., 2006. Využití SWOT analýzy pro dlouhodobé plánování. Obrana a strategie. Dostupný z: <http://www.defenceandstrategy.eu/filemanager/files/file.php?file=6510>.

Informace o obci. 2009. In: Machov-obec [online]. Machov [vid. 2016-02-16]. Dostupné z: http://www.machov-obec.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=2&Itemid=14

JANČA, J., 2013. Rosnatka okrouhlostá. In: Příroda karlovarska [online]. Karlovy Vary: ZO ČSOP Alter meles [vid. 2016-02-07]. Dostupné z: <http://priodakarlovarska.cz/clanky/1584-rosnatka-okrouhlosto-drosera-rotundifolia>

JIRÁSEK, S., 2008. Historie BKL Machov [online]. , 23 [vid. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.bklmachov.eu/historie-klubu>

Jiráskovo Machovsko závodí., 1950. Broumov.

Klimatické podmínky., 2012. In: Klimatologie [online]. [vid. 2016-02-02]. Dostupné z: <http://broumovsko.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/klimaticke-pomery/>

Lyžařský areál Zadov [online]. 2014. [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://www.lazadov.cz>

Machovský zpravodaj. 2015. Machov, **10**.(11).

Mapa zimních běžkařských tratí v Machově. 2015. In: Kladské pomezí [online]. Broumov: RYSA [vid. 2016-04-18]. Dostupné z: <http://ski.kladskepomezi.cz/wp-content/uploads/2016/01/machov-vyrez.jpg>

MAREK, L., 2012. ArcČR 500. In: Gisportal [online]. Olomouc: Mgr Jiří Pánek [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.gisportal.cz/2012/11/arccr-500-ve-verzi-3-0-pro-kazdeho>

MAS Stolové hory [online]. 2010. Police nad Metují [vid. 2016-04-09]. Dostupné z: <http://www.mas-stolovehory.cz>

Mikroregion policko. 2012. Policko [online]. Police nad Metují [vid. 2016-04-09]. Dostupné z: <http://www.policko.cz/cs/policko.php>

Povodí., 2012. In: Povodí ČR [online]. [vid. 2013-12-10]. Dostupné z: http://www.trasovnik.cz/k_ainfcr/vodopis/vodopis.asp

Silniční a dálniční síť - Královehradecký kraj. 2015. In: Ředitelství silnic a dálnic [online]. Praha [vid. 2016-02-12]. Dostupné z: https://www.rsd.cz/wps/wcm/connect/758836e2-bdf7-49ba-a91d1424aaf6b058/kr_kraj_157.jpg?MOD=AJPERES

Skibusy v Kladzkém pomezí. 2015. Kladzké pomezí [online]. Police nad Metují: Branka o.p.s [vid. 2016-04-16]. Dostupné z: <http://kladskkepomezi.cz/media/tiskove-zpravy>

Ski kladzké pomezí. 2015. Ski kladzké pomezí [online]. Police nad Metují: Branka o.p.s [vid. 2016-04-16]. Dostupné z: www.ski.kladskkepomezi.cz

Správa CHKO Broumovsko. 2015. In: Broumovsko - ochrana přírody [online]. Broumov [vid. 2016-02-22]. Dostupné z: <http://broumovsko.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/klimaticke-pomery>

Svazek obcí Policko. 2013. Policko [online]. Police nad Metují: Mikroregion Policko [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://www.policko.cz/cs/svazek-obci.php>

Ubytování. 2016. Machov-obec [online]. Machov [vid. 2016-03-28]. Dostupné z: http://www.machovobec.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=10&Itemid=23

Ubytování Machov. 2016. Trivago [online]. Düsseldorf: trivago GmbH [vid. 2016-03-28]. Dostupné z: www.trivago.cz

World tourism [online]. 2006. Seattle [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: www.world-tourism.org

Zdravotnictví. 2016. Machov-obec [online]. Machov [vid. 2016-02-25]. Dostupné z: http://www.machovobec.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=30

Seznam obrázků

Obrázek 1: Rozdělení městyse.....	19
Obrázek 2: Bor.....	21
Obrázek 3: Mapa podnebí ČR.....	23
Obrázek 4: Povodí	24
Obrázek 5: Rosnatka orkouhlistá.....	25
Obrázek 6: Turistická mapa Machova.....	32
Obrázek 7: Výškový profil žluté trasy.....	63
Obrázek 8: Výškový profil modré trasy.....	63
Obrázek 9: Výškový profil červené trasy.....	64
Obrázek 10: Modrá linka skibusu.....	68
Obrázek 11: Červená linka skibusu.....	68
Obrázek 12: mapa zimních běžeckých tratí v Machově.....	83
Obrázek 13: Mapový poster.....	84

Seznam tabulek

Tabulka 1: Klimatické poměry v obci Machov	23
Tabulka 2: Projektový záměr	69
Tabulka 3: přehled SWOT analýzy	83

Seznam grafů

Graf 1: Věk.....	45
Graf 2: Pohlaví.....	46
Graf 3: Vzdálenost bydliště respondentů.....	47
Graf 4: Četnost výjezdu na běžky.....	48
Graf 5: Dny využívané k běžeckému lyžování.....	49
Graf 6: Využívání areálu.....	50
Graf 7: Informační panel.....	51
Graf 8: Pozice informačního panelu.....	53
Graf 9: Společnost na běžkách.....	55
Graf 10: Kapacita a kvalita parkovišť.....	56
Graf 11: Půjčovny.....	57
Graf 12: Občerstvení a přístřešky.....	58
Graf 13: Využití tratě pod umělým osvětlením.....	59
Graf 14: Medializace tratí.....	60
Graf 15: Využívání areálu v Karlově.....	61

Seznam map

Mapa 1: Vymezení polohy obce v rámci ČR.....	18
Mapa 2: Geologické podloží na území obce Machov	22
Mapa 3: Širší vztahy v Královéhradeckém kraji a okolí	27
Mapa 4: Rozmístění ubytovacích zařízení v Machově a okolí.....	28
Mapa 5: Možnosti stravování v obci	29
Mapa 6: Umístění školy a zdravotního střediska v obci.....	31
Mapa 7: potencionální rozmístění informačních panelů.....	54
Mapa 8: Návrh běžeckých tratí v Machově	65

Seznam zkratek

BKL – Borský klub lyžařů

ČSÚ – Český statistický úřad

GIS – geografický informační systém

MAS – místní akční skupina

MCR – Ministerstvo pro cestovní ruch

OSM – Open Street Map

SWOT – S (Strengths), W (Weaknesses), O (Opportunities), T (Threats)

WTO - World Tourism Organisation

Seznam příloh

Příloha 1: Dotazník

Příloha 2: Tabulka SWOT analýzy

Příloha 3: Mapa současných běžkařských tratí

Příloha 4: Mapový poster/ Informační panel

17. Přílohy

Příloha 1:

1. Pohlaví:

- a) Muž
- b) Žena

2. Věk:

- a) 0-18
- b) 19 - 40
- c) 41- 60
- d) 61 a více

3. Bydlíte v okolí Machova (do 15 km)?

- a) ANO
- b) NE

4. Pokud počasí dovolí, jak často za sezonu vyjždíte na běžky?

- a) 1–5x
- b) 6-10x
- c) 11x a více

5. Jaké dny převážně využíváte k běžkování?

- a) PO – PÁ
- b) SO – NE

6. Využíváte k tomuto účelu převážně tratě v Machově?

- a) ANO
- b) NE, (prosím napište kde)

7. Chtěl/a byste informační panel, který by byl někde na trati a pomáhal vám s orientací, nebo se jen rozhodnout, kterou trať si vybrat? (Pokud ne, přejděte na otázku č. 9)

- a) ANO
- b) NE, přijde mi to zbytečný

8. Kde by se vám případný informační panel hodil nejvíce? (může být více odpovědí)

- a) U Kukuldy
- b) na náměstí
- c) v Dolečku
- d) někde jinde (prosím napište kde).....

9. S kým chodíte na běžky nejčastěji?

- a) sám
- b) s přáteli
- c) s rodinou

10. Když se rozhodnete jet na běžky do Machova autem, jsou podle vás parkovací místa v dostatečném množství a na dobrém místě?

- a) ANO, vždy najdu volné místo někde v okolí tratí
- b) NE, parkoviště v blízkosti jsou buď plné, nebo ve špatném stavu
- c) O žádném parkovišti, kde bych mohl zaparkovat v blízkosti tratí ani nevím

11. Líbilo by se vám, kdyby se v Machově otevřela nějaká půjčovna? (v létě kola, v zimě běžky, lyže a snowboard?)

- a) ANO, využil bych to
- b) NE, přijde mi to zbytečný, v okolí již půjčovny jsou a nemám problém si to půjčit tam
- c) NE, mám vše svoje

12. Myslíte si, že jsou v okolí tratí dostupná občerstvení či přístřešky?

- a) ANO
- b) NE

13. Využíváte tratě pro běžecké lyžování v Machově, které jsou pod umělým osvětlením?

- a) ANO
- b) NE

14. Myslíte s, že je areál v Machově dostatečně medializovaný? (např. aktuální sněhové podmínky, upravenost tratí apod.)

- a) ANO, občas někde zahlédnu aktuální stav tratí
- b) SPÍŠE NE, ale pokud chci, všechny informace si dohledám na internetu
- c) NE, o žádných informacích, které by se týkali aktuálního stavu tratí, ani nevím

15. Využíváte areál v Karlově?

- a) ANO
- b) NE

16. Využíváte areál v Karlově více než v Machově? (prosím krátce zdůvodněte svou odpověď)

- a) ANO
- b) NE

Důvod:

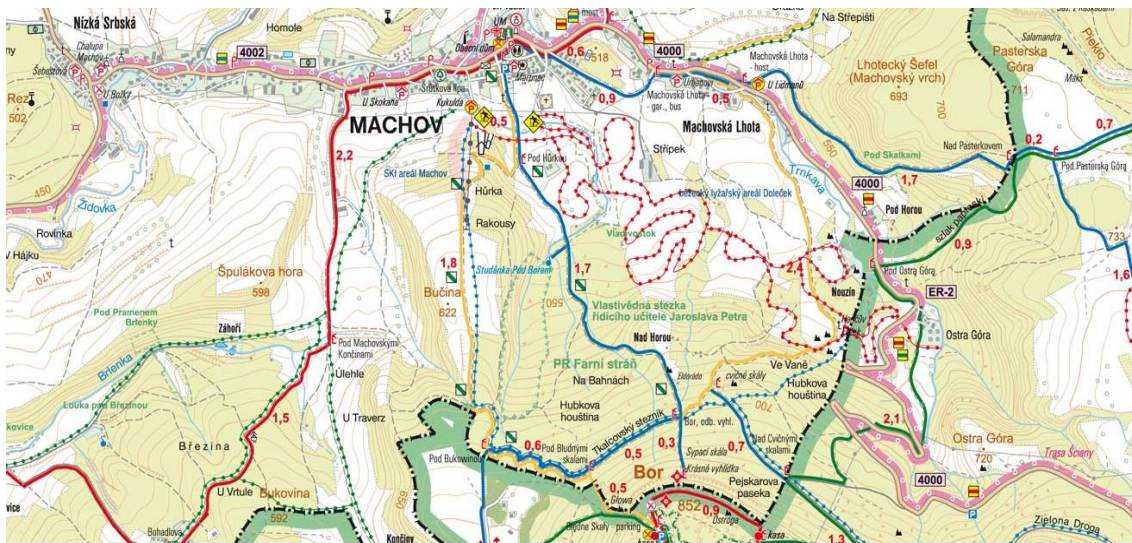
Příloha 2

Tabulka 3: přehled SWOT analýzy

S - Silné stránky	W- Slabé stránky
zdroje vod	poloha mimo dopravní a obchodní tahy
zajímavé přírodní lokality	špatná dopravní dostupnost
dobrá kvalita i kvantita ubytovacích zařízení	chybí zde střední a vysoká škola
pestrá a harmonická příroda	nedostatečné doprovodné programy při špatném počasí
výskyt vzácných druhů rostlin	malá nabídka finančních služeb
O - Příležitosti	T - Hrozby
možnost rozvoje přeshraniční spolupráce	konkurence v získávání investic
možnost rozvoje rekreačních činností v zimním období	poškození přírody a jejich zdrojů
velký potenciál pro rozvoj turistiky a hipoturistiky	ztráta harmonie krajiny
možnost rozvoje cyklostezek	averze místních k přílivu turistů
možnost přilákání většího počtu "domácích" turistů	nedostatek financí

Zdroj: vlastní

Příloha 3

Obrázek 12: mapa zimních běžeckých traťů v Machově

Zdroj: Kladské pomezí, 2015

BĚŽKAŘSKÉ TRATĚ V MACHOVĚ 2016

žlutý okruh

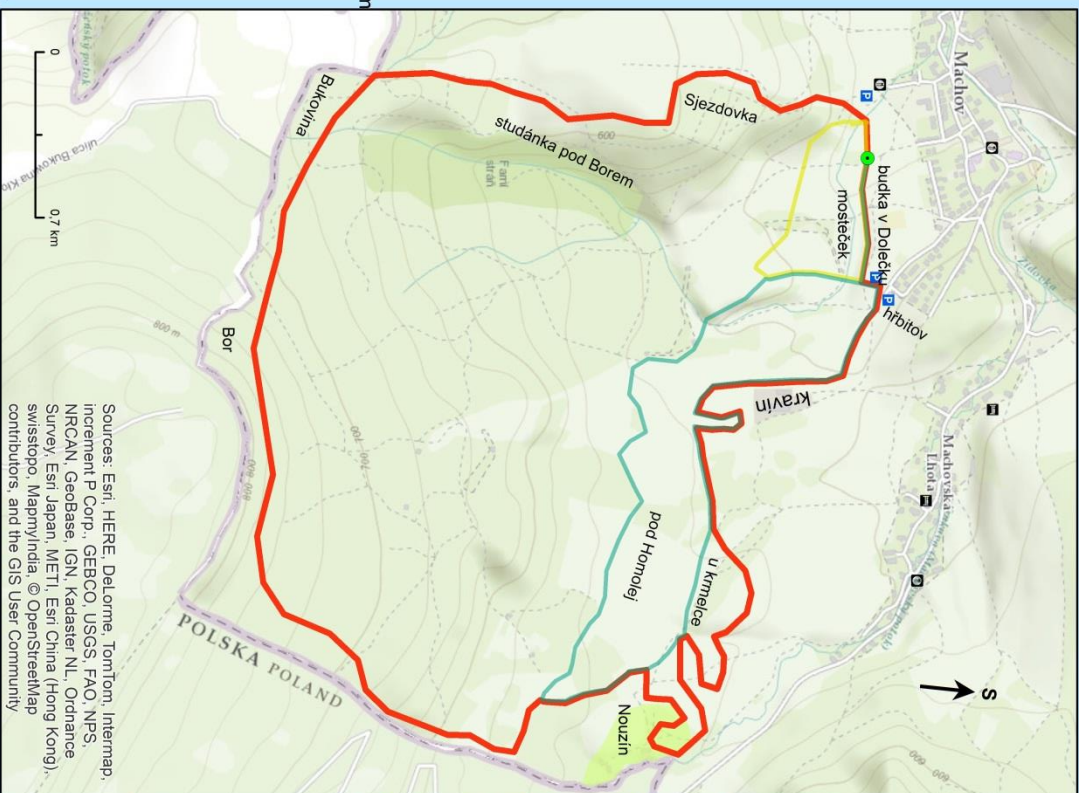
náročnost: lehká
doba projeitu okruhu: cca 10 - 20 minut
délka tratě: cca 1 km
popis: Trať vede od boudy kolem mostečku, kde se láme do mírného stoupání, poté kolem kefu až na druhou stranu a zde se opět láme k boudě.
Trať je pod umělým osvětlením, tudíž je vhodná pro běžkování v pozdních hodinách

modrý okruh

náročnost: střední
doba k projeitu okruhu: cca 1 - 1,5 h
délka tratě: cca 7 km
popis: Trať vede od boudy v Dolečku, odkud se táhne kolem Kravína až pod Homolí, dále ke krmelci kde se však otáčí a táhne se kousek podél hranic. Zde se napojuje na trať, která se vrací z Nouzína a společně navazují i na zhruba 500 metrů dlouhou rovinu.
Po této rovině se tyto tratě zase rozjedou a modrá se již vrací přes louky a z druhé strany Kravína zpět do Dolečku.

červený okruh

náročnost: těžká
délka tratě: cca 13 km
doba k projeitu okruhu: cca 2 - 3 h
Okruh vede také z Dolečku, nejprve začíná mírným stoupáním ke hřbitovu. Od hřbitova se line dlouhé stoupání až pod Homolí. Zde trať pokračuje až k Nouzínu, kde se krouží na louce před Polském kolečko, které poté vrací trať k již zmínovanému úseku pojezí červenou a modrou trať. Avšak poté se trať láme na druhou stranu směrem k táhlému kopci, který vede až na Bor. Z něho se poté táhne mírně klesá až na vrchol Bukovína.
Z ní trať vede po louce a objede celou farní stráž. Za ní čeká další táhlá rovinka. Dále se již mírně klesá až ke studánce. Po ní se trať opět zlomí do kopce a vystupá až na hřeben místní sjezdovky. Poté se již trať dostane na tu část, kterou má společnou i s tratí pod umělým osvětlením a následuje již jen krátká rovinka zpět do Dolečku.

Sources: Esri, HERE, DeLorme, TomTom, Intermap, increment P Corp., GEBCO, USGS, FAO, NPS, NRCAN, Geobase, IGN, Kadaster NL, Ordnance Survey, Esri Japan, METI, Esri China (Hong Kong), swissinfo, MapmyIndia, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community

Informace o tratích

Trať jsou vypracovány na základě analýzy lokalizačně realizčních předpokladů, výsledku dotazníkového šetření a za spolupráce s BKL Machov. Jsou rozděleny do tří kategorií podle náročnosti tak, aby si mohli zalyžovat každý. Ať se jedná o začátečníka či závodníka bez ohledu na věk či pohlaví. Trať jsou obsluhovány a upravovány členy BKL. Informace o stavu trati a o aktuálních sněžových podmínkách naleznete na stránkách www.ski.kladskepomzezi.cz.

výškový profil červeného okruhu

výškový profil modrého okruhu

výškový profil žlutého okruhu

- trať s menší náročností (kraťší, lehčí)
- osvětlený okruh
- dlouhá trať (náročnější)
- bouda v Dolečku (výchozí místo)
- hotel
- restaurace
- parkoviště
- Nouzín
- státní hranice

Dominik ŠULC
Machov, 2016
Použití souřadnicového systému: S-JTSK Krovak EastNorth
Použití softwaru: ArcGIS 10.1
podkladové mapy: OSM
© 2016
zdroje výškových profilů: Google Earth, 2016

Zdroj: vlastní návrh